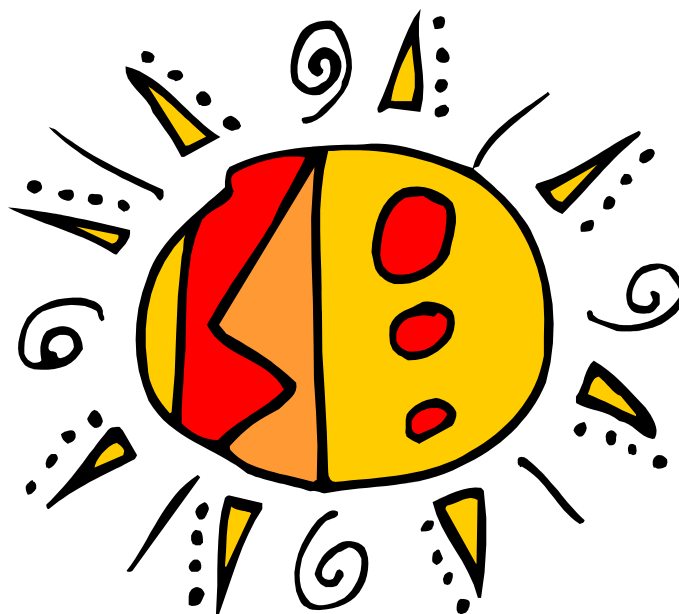

Základní škola a Mateřská škola Ryžoviště, okres Bruntál

Školní vzdělávací program
Od hraní k učení!

F.M.Dostojevský:
„Nic neuspěchej, raději vše dokonči, i kdyby to trvalo déle.“

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

1.1 NÁZEV

Školní vzdělávací program zpracovaný pro základní vzdělávání
Základní školy a Mateřské školy Ryžoviště, okres Bruntál nese název:

„OD HRANÍ K UČENÍ“

a byl zpracován dle Rámcového vzdělávacího plánu pro základní vzdělávání.

Motem při tvorbě našeho vzdělávacího programu se stala myšlenka

F.M. Dostojevského: „ Nic neuspěchej, raději vše dokonči, i kdyby to trvalo déle“.

Vystihuje náš názor na elementární výuku v prvních ročnících základní školy, a sice - chceme-li položit kvalitní základ budoucího vzdělání našich dětí, nesmíme nic uspěchat. Je důležité, aby tyto základy, které pak budou žáci dále rozvíjet v plně organizované škole, byly pevné a trvalé a staly se základem dalšího celoživotního vzdělávání.

Zároveň chceme také, aby se škola a vzdělávání staly něčím běžným a samozřejmým, co zvládne každý a čeho se není třeba obávat. Chceme, aby výuka probíhala v klidné atmosféře, kde má každý možnost dokončit započatou práci a zažít pocit úspěchu.

1.2 ÚDAJE O ŠKOLE

Základní škola a Mateřská škola Ryžoviště, okres Bruntál, příspěvková organizace

Rýmařovská 282

793 56 Ryžoviště

IČ: 70985391

DIČ: CZ70985391

Ředitelka Mgr. Ivana Kapitánová

Telefon: 554 286 037, 735 053 844

e-mail: zsams.ryzoviste@email.cz

www stránky: www.skola-ryzoviste.cz

1.3 ZŘIZOVATEL

Obec Ryžoviště

Náměstí Míru 105

793 56 Ryžoviště

IČ: 00296325

Starostka: p. Eva Petrásková

Telefon: 554 286 010

e-mail: starosta@ryzoviste.cz

1.4 PLATNOST DOKUMENTU

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. září 2013

7. aktualizace 30/8/2022 –akceptuje poznatky z předchozího roku fungování ŠVP a zahrnuje změny v souladu s právními předpisy (s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných).

razítko a podpis
ředitele školy:

MgA. Č. N. A. A.
Č. N. A. A. N. A. A. N. A. A.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY:

2.1 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Ryžoviště, okres Bruntál je malá venkovská malotřídka rodinného typu.

Historie školství v obci sahá daleko do minulosti, budova slouží vzdělávacím účelům již déle než 130 let. Jde o neúplnou základní školu, která poskytuje základní vzdělání cca 30 dětem ve věku od šesti do deseti let. Součástí základní školy je školní družina a školní jídelna.

Kapacita školy není už mnoho let naplněna, v posledních letech navštěvuje školu mezi 25 – 35 žáky čtyř ročníků, umístěných ve 2 třídách 1. stupně. Dále poskytujeme péči žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně.

Žáci čtyř ročníků jsou vzděláváni ve dvou třídách – I. třída je tvořena žáky 1. a 4. ročníku, II. třídu tvoří žáci 2. a 3. ročníku.

Umístění školy

Škola je umístěna v rozlehlé budově bývalého špitálního kláštera, na okraji obce Ryžoviště.

Školu tvoří komplex dvou budov vzájemně propojených.

Budova základní školy na ulici Rýmařovská 282 je stará více než 100 let, je od počátku existence školou. Budova je dvoupodlažní. V přízemí jsou dvě třídy, z toho jedna kmenová pro II. tř. a pracovna určená k výtvarným, pracovním a hudebním aktivitám, dále menší místnost – využívaná jako kabinet na pomůcky), dále WC pro chlapce.

V patře je umístěna kmenová třída pro I. tř., místnost pro uložení knih a učebnic, učitelským PC připojeným k internetu a kopírkou. Dále ředitelna, malý kabinet s pomůckami a WC dívek.

Budova v ulici Nemocniční 140 je mnohem starší a jejím původním určením byl ženský špitální klášter. V přízemí této budovy je umístěna školní kuchyně s jídelnou pro žáky školy, tělocvična a prostory školní družiny.

V patře jsou prostory vyhrazené mateřské škole.

Ke škole přináleží také velká školní zahrada, oddělená od komunikací zdí, takže je dobře izolovaná od hluku a prachu, poskytuje bezpečí pro pobyt a pohyb dětí venku. Mobiliář zahrady byl obnoven a modernizován z prostředků EU – projekt Obce Ryžoviště, v roce 2020 byla provedena přeměna zahrady v projektu zaměřeném na vybudování, vznik a úpravy dětských hřišť a zahrad v přírodním stylu při mateřských školách vyhlášeném a financovaném Státním fondem životního prostředí České republiky na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

V roce 2021 prošla škola modernizací zaměřenou na vybudování alespoň částečné bezbariérovosti. V rámci této rekonstrukce bylo zmodernizováno přízemí školy, na druhé podlaží obnova teprve čeká.

2.2 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří 2 učitelé 1. stupně ZŠ s úvazkem 1,00 a 1 učitel s částečným úvazkem (0,5) a dále vychovatel ŠD s úvazkem 0,6.

Požadovanou kvalifikaci nemá jen učitel s úv.0,5, který dobírá 4 hodiny tělesné výchovy, 2 hod. hudební výchovy a 5 hodin prvouky a vlastivědy, které jsou nejbližší vystudované aprobaci – dějepis, zeměpis, pedagog má magisterský titul z pedagogické fakulty Hradec Králové, avšak ne pro

1. stupeň. V roce 2022 dokončí státní závěrečnou zkouškou doplňující studium na PdF OU a bude tak plně kvalifikovanou silou.

Ředitelka školy má státní zkoušku z logopedie – poskytuje ve spolupráci s SPC Bruntál pomoc dětem s vadami řeči.

2.3 DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Škola byla zapojena do projektu EU Peníze školám a do výzvy 51 – partner projektu Ostravské univerzity s názvem Chytří pomocníci ve výuce aneb využíváme ICT jednoduše a kreativně, reg. č. projektu: cz.1.07/1.3.00/51.0009

Dále je škola zapojena do projektů Ovoce do škol a Školní mléko.

Poskytuje bezplatnou stravu dětem a žákům ohroženým chudobou Obědy zdarma – projekt MPSV.

V roce 2020 byl dokončen dvouletý projekt zaměřený na vybudování, vznik a úpravy dětských hřišť a zahrad v přírodním stylu při mateřských školách vyhlášený a financovaný Státním fondem životního prostředí České republiky na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

V roce 2021 proběhla rekonstrukce přízemí školy – vstup do školy a toto podlaží se stalo bezbariérovým.

2.4 DALŠÍ DOPORUČENÉ ÚDAJE:

Způsoby spolupráce se školskou radou, rodiči žáků nebo zákonnými zástupci, místními i regionálními partnery, PP poradnami a jinými institucemi:

Rada školy při ZŠ je zřízena, občanské sdružení při škole nepracuje.

Sama ZŠ organizuje 5x do roka třídní schůzky.

Mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří individuální konzultace s rodiči žáků v rámci práce školského poradenského zařízení.

Významnou roli informační hrají také webové stránky školy (www.skola-ryzoviste.cz). Zde rodiče najdou informace o dlouhodobých plánech školy i aktuality a informace o uskutečněných akcích (včetně fotodokumentace).

Dále škola pořádá v průběhu roku několik neformálních setkávacích akcí pro rodiče s dětmi – Halloween, Vánoční posezení, Velikonoční tvoření, Den matek, Loučení se školním rokem na školní zahradě. Při těchto akcích mají pedagogové a rodiče s dětmi příležitost k neformálnímu setkávání a navazování pozitivních vztahů.

Vedení ZŠ úzce spolupracuje při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP v Bruntále a SPC Bruntál. Se svým zřizovatelem se vedení ZŠ pravidelně setkává, spolupráce s p. starostkou je na velmi dobré úrovni.

Během tvorby vlastní vzdělávací koncepce škola navázala spolupráci se Základní školou Břidličná, kam naši žáci nastupují do 5. ročníku.

Některé otázky (zařazení průřezových témat, zařazení výuky cizího jazyka, ap.) byly vzájemně konzultovány na setkání s vedením ZŠ Břidličná.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY:

Škola je zaměřena na poskytování základního vzdělávání v jeho počátcích. Vzděláváme děti v prvních čtyřech ročnících ve 2 třídách s oddělením.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu, na praktické jednání, a to v klidné, rodinné atmosféře malé školy.

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině.

Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání.

Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat řešení problémů.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. stupni podnětné a tvůrčí prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání.

K tomu vytváříme i odpovídající podmínky pro vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činností podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti.

Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků je postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům dáváme možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností aktivně podílet na životě společnosti.

V základním vzdělávání proto usilujeme o naplňování těchto cílů:

- ✓ umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- ✓ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- ✓ vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- ✓ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- ✓ připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- ✓ vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
- ✓ učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické a duševní zdraví a být za ně odpovědný
- ✓ vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- ✓ pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Škola poskytuje základní vzdělávání žáků podle příslušných ustanovení zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Nabízí žákům zájmové vzdělávání podle příslušných ustanovení školského zákona a v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Škola vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z vlastní koncepce, která vznikala několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy, analýzou vlastních možností a schopností a z požadavků rodičů a tradic školy.

Školní vzdělávací program „**Od hraní k učení**“ vychází z místních podmínek, které plně respektuje, a které poskytují jedinečné prostředí pro vzdělávání. Předností těchto podmínek je nízký počet dětí, rodinné prostředí, připomínající atmosféru domácího vzdělávání, dostatečný prostor pro aktivní a činnostní učení a individuální péči o žáky. Výhodou je také malotřídní způsob vyučování, kdy při procesu vzdělávání vzájemně spolupracují děti různého věku.

Děti, které navštěvují školu, jsou všechny v mladším školním věku, který bývá všeobecně považován za nejkrásnější a nejradostnější v životě dítěte. Péče ze strany dospělých je maximální, nedochází k psychickým konfliktům a dítě má přirozenou radost z nových poznatků.

Uvědomujeme si, že škola však také znamená pro takové děti značný zásah do doposud hravého způsobu života. Nastává období povinností, společenské kontroly, začlenění do nového kolektivu, upravuje se režim dne.

Z toho plyne, že stěžejním cílem školního vzdělávacího programu je **vytvářet pro všechny děti takové podmínky pro vzdělávání, které budou ctít hierarchii potřeb**, na jejímž samotném vrcholu je potřeba seberealizace – potřeba tvořivého a osobního vývoje. Tento cíl naplňujeme také tím, jak se k žákům chováme a jak vedeme žáky, aby se chovali k sobě navzájem.

Za důležitý cíl považujeme **získání dovednosti naslouchání**. Naslouchání jako proces, který závisí na znalosti používaného jazyka, na podmínkách komunikace a na využívání předcházejících vědomostí a zkušeností. Bez naslouchání by nebylo komunikace.

Proto se také snažíme ctít zásadu **vytváření rovných možností pro všechny**.

Veškeré nové učivo je podáváno dětem tak, aby rozvíjelo jejich způsobilosti a dovednosti. Přitom má učitel neustále na zřeteli **dodržování pravidel probouzejících zájem žáků o učení**:

- sám projevuje zájem
- ukazuje, jaký význam má vzdělávání ve skutečném světě, nosí do hodin předměty z praxe, hovoří o konkrétní aplikaci učiva
- využívá tvořivost a sebevyjadřování žáků
- přesvědčuje se, že se žáci aktivně zapojují do výuky
- pravidelně obměňuje činnosti žáků
- využívá překvapení a neobvyklých činností
- zadává soutěživé a problémové úlohy
- propojuje učení s tím, co žáky zajímá i mimo školu
- dodává svému oboru osobní rozměr.

Při splnění těchto základních pilířů vzdělávání na naší škole může být proces vzdělávání efektivní. Přitom je pro učitele nesmírně důležité, aby měl k dětem správný přístup, aby zaujímal roli pomocníka a průvodce, aby žáky podporoval v **přebírání zodpovědnosti za vlastní učení**.

ŠVP nepředkládá žákům jenom hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vede je k tomu, aby vše nové, pokud je to jen trochu možné, získávali na základě činností, pozorování, pokusů, objevování. Nezaměstnává jednostranně rozum a paměť žáků, ale působí také na jejich city a vůli.

Nehromadí množství vědomostí místo jejich kvality, ale snaží se rozvíjet schopnosti žáků a seznamovat je s pracovními metodami a postupy. Tyto metody a postupy si žáci osvojují tak, aby je uměli uplatnit v životě a mohli se sami dále vzdělávat.

Také proto jsme zvolili název školního vzdělávacího programu „Od hraní k učení“.

Při naplňování školního vzdělávacího programu chceme navázat na dobré tradice naší školy a prestiž, kterou škola u veřejnosti má. Dále chceme rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatečné. K tomu má škola vypracovaný systém vlastního hodnocení.

Strategie školy (jak směřovat k cílům základního vzdělávání a tím k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků) je poměrně jednoduchá a spočívá:

- 1) v analýze:
 - a) vzdělávacích potřeb žáků,
 - b) a vzdělávacích možností (prostorových, materiálních, personálních) školy,
 - c) silných a slabých stránek školy, (příležitostí a hrozeb)
- 2) ve správném stanovení vzdělávacích priorit (odrazí se dále v konkrétní skladbě vyuč. předmětů a v jejich týdenních hod. dotacích a v obsahu učebních osnov)
- 3) v dalším rozvíjení silných stránek školy

Název našeho ŠVP *Od hraní k učení* odráží snahu školy oprostit se od zažitých stereotypů klasického vyučování. Žák je vzděláván hravou, zábavnou formou. Zábavná výuka, plná aktivit a rozmanitých forem práce ho nenásilnou formou vtahuje do procesu vzdělávání. Výuka musí být propojena s reálnými životními situacemi, protože jinak žák nevidí důvod se učit.

Výchovně vzdělávací práce školy směřuje k vytvoření podmínek pro základy moderního, všeobecného vzdělání a poskytnutí uceleného náhledu na svět a místo člověka v něm.

ŠVP vychází z cílů a kompetencí RVP ZV na základě analýzy vlastních možností školy, tradic, požadavků rodičů a společnosti. Důraz je kladen na všestranný rozvoj každého žáka s preferencí dovednosti, samostatnosti a kreativity v podmínkách běžných životních situací.

Vedle osvojování základních poznatků a dovedností je cílem naplňování klíčových kompetencí a jejich uplatňování v běžném životě při řešení pracovních, studijních a osobních situací.

Program klade důraz na vytváření postojů, hodnot a norem lidského chování, ke schopnosti kulturního a estetického prožitku a k zájmu o věci veřejné.

Vzdělávací práce školy je zaměřena na činnostní pojetí výuky a dává žákům příležitost aktivního podílu na vlastním vzdělání, získávání nových vědomostí a dovedností vlastní činností a aktivitou.

Preferujeme takové formy a metody práce, které umožňují využití vlastních zkušeností. Součástí je schopnost sebehodnocení.

Základním předpokladem je právo dítěte na úspěch, který je hlavním měřítkem vlastního pokroku a který vyvolává kladnou motivaci a chuť se dále vzdělávat. Učitel přistupuje k žákům diferencovaně akceptuje osobní tempo a individuální schopnosti každého žáka. Důraz klademe na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, bez selekce, podle individuálních schopností.

Pro úspěšný rozvoj žáka má význam práce ve skupině jedinců s různými vlohami a vlastnostmi, organizace výuky v naší škole umožňuje i práci ve skupině dětí různě starých.

Takový program klade vysoké nároky na práci učitele. Vytváří podmínky pro tvůrčí, svobodnou práci podle vlastního programu, avšak vyžaduje důkladnou promyšlenou přípravu na každou vyučovací hodinu. Podmínkou úspěšné práce pedagoga je kladný vztah k žákovi, trpělivost a tolerance.

Významným činitelem při formování osobnosti žáka je osobní příklad učitele a celého pedagogického sboru.

Nezbytnou podmínkou je systematické vzdělávání učitelů, zaměřené na prohlubování odborných znalostí, na nové formy a metody práce a moderní didaktickou techniku.

Program vytváří podmínky pro dobrou spolupráci s rodiči a veřejností, zejména zkvalitněním komunikace a informovanosti o dění ve škole a zvyšováním účasti rodičů a veřejnosti na školních akcích i projektech pořádaných pro tento účel.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci 4. ročníku základního vzdělávání v naší škole, nelze považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro další vzdělávání na úplné škole a dále pak pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají mezipředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.

Pro potřeby naší školy byla konečná úroveň klíčových kompetencí přizpůsobena věku žáků následovně:

Kompetence k učení

Na konci 4. ročníku základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, pokouší se plánovat vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a tvůrčích činnostech
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří pohled na matematické, přírodní, společenské a sociokulturní jevy na úrovni svého věku a dosažených znalostí
- pokouší se o samostatné pozorování a experimentuje, získané výsledky porovnává, a posuzuje a pokouší se vyvodit z nich s pomocí učitele závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, pokouší se o plán, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

V podmínkách naší školy konkrétně:

1. Vedeme žáky k uvádění věcí, činů, dějů do vzájemných souvislostí (třídění, systematizace, propojení)
2. Podporujeme samostatnost a tvořivost
3. Smysl a cíl učení vysvětlujeme žákovi na praktických příkladech.
4. Učíme žáka plánovat, organizovat a evaluovat vlastní činnost, stejně jako činnost ostatních žáků.
5. Učíme žáka vyhledávat, zpracovávat a hledat řešení problémů v literatuře a na internetu.

Kompetence k řešení problémů

Na konci 4. ročníku základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, pokouší se promyslet možný způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- pokouší se o vyhledání informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a pokouší se hledat konečné řešení problému
- s pomocí řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy na úrovni věku a dosavadních znalostí
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- pokouší se o kritické myšlení, činí rozhodnutí, o kterých přemýšlí, je pokouší se je obhájit vhodnou formou, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

V podmínkách naší školy konkrétně:

1. Učíme žáky nebát se problémů („každý problém má řešení“)
2. Na jednoduchých modelových problémových situacích nabízíme žákům možné způsoby řešení.
3. Podporujeme kompromisní způsoby řešení problému, ale i schopnost obhájení a převzetí zodpovědnosti
4. Při přípravě projektových dnů zapojujeme žáky v maximální možné míře, využíváme jejich nápadů při řešení problémů.
5. Při řešení problémů učíme žáky pracovat s různými zdroji informací, analyzovat informace a posuzovat možnosti

Kompetence komunikativní

Na konci 4. ročníku základního vzdělávání žák:

- pokouší se o formulace a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu na své věkové úrovni
- naslouchá promluvám druhých lidí, přiměřeně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů na své úrovni čtenářských dovedností, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků,

přemýšlí o nich, reaguje na ně a pokouší se tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi

V naší škole konkrétně:

1. Podporujeme různé formy komunikace včetně využívání e-mailu, ICQ, Skype.
2. Klademe důraz na kultivované a výstižné vyjadřování.
3. Učíme žáky realisticky hodnotit svůj nebo spolužákův výkon kulturním způsobem.
4. Učíme žáky naslouchat druhým, nesouhlas s názorem jiných vyjadřují bez zesměšňování, pokoušíme se vyjádřit důvod nesouhlasu.
5. Učíme žáky formulovat své názory .
6. Učíme žáky pracovat s různými typy informačních materiálů, využívat je s porozuměním
7. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých ročníků, mezi žáky a dětmi z mateřských škol a mezi žáky a dospělými.

Kompetence sociální a personální

Na konci 4. ročníku základního vzdělávání žák:

- spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

V naší škole konkrétně:

1. Učíme žáky rozdělit si úlohy v týmu, respektovat vzájemné odlišnosti , vzájemně si pomáhat
2. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat různé role v týmu.
3. Upevňujeme v žácích vědomí, že při spolupráci a dobrých mezilidských vztazích v týmu snáze dosáhnou stanoveného cíle.
4. Učíme žáky toleranci k handicapovaným osobám.

Kompetence občanské

Na konci 4. ročníku základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit v obci
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

V naší škole konkrétně:

1. Budujeme v žácích hrdost na vlastní školu, obec, vlast, kulturní a historické tradice.
2. Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování, stanovených řádem školy.
3. Vedeme žáky k odpovědnosti za životní prostředí (environmentální projekty)
4. Netolerujeme projevy xenofobie, rasismu a nacionalismu
5. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování žáků, zaměstnanců školy a také rodičů.
6. Vedeme žáky ke schopnosti poskytnout pomoc druhému.

Kompetence pracovní

Na konci 4. ročníku základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení přiměřená svému věku, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

V naší škole konkrétně:

1. Při činnostech ve škole vedeme žáky ke správnému využití materiálů, nářadí a nástrojů, dodržování pracovních řádů, bezpečnosti práce a ochraně životního prostředí.
2. Učíme žáky vyplnit dokumenty a dotazníky.
3. Vštěpujeme jim důležitost odpovědnosti za vlastní práci.

3.3 Vzdělávací priority školy (Školního vzdělávacího programu)

ŠVP respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky rodičů a žáků. Na základě analýzy vzdělávacích podmínek školy a vzdělávacích požadavků rodičů, žáků, zřizovatele škola stanovila následující vzdělávací priority:

- 1) Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na dokonalé zvládnutí učiva s přípravou na přestup do úplné základní školy .
- 2) Pomoci žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně ve spolupráci s poradenskými centry (PPP,SPC)
- 3) Podporovat rozvíjení dovedností žáků i v mimoškolních aktivitách.
- 4) Rozvíjet komunikační dovednosti žáků
 - v mateřském jazyce,
 - v cizím jazyce,
 - v informačních a komunikačních technologiích
 - v sociálních vztazích

3.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI:

Za žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, smyslovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Při práci se žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně je nutná úzká **spolupráce školy, žáků, rodičů a školského poradenského zařízení**. Rodiče jsou vedeni ke správným způsobům práce s dítětem (vytvoření klidné atmosféry, pochvala dítěte, motivace) a jsou seznámeni se zdroji informací.

V rámci školy jde pak hlavně o spolupráci třídního učitele, i ostatních vyučujících žáka. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně jsou integrováni do běžné třídy. O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel školy po dohodě s rodiči či zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, materiálně technické vybavení školy, spolupráce se školským poradenským zařízením, zkušenosti a vzdělání pedagogického sboru, spolupráce s rodiči apod.) i místním specifickým (dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte, dopravní obslužnost atd.).

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Zásady práce s žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním:

- seznámit všechny pedagogy, ale i spolužáky dítěte s daným postižením žáka
- dohodnout s rodiči a odborným pracovištěm způsob spolupráce
- stanovit způsob hodnocení žáka
- vypracovat individuální vzdělávací plán pro žáka
- zabezpečit potřebné kompenzační a didaktické pomůcky pro žáka
- zajistit odbornou literaturu pro pedagogy i rodiče žáka

Nejčastěji se ve škole setkáváme se žáky s *vývojovými poruchami učení*

- na základě vyšetření a doporučení školského poradenského zařízení poskytujeme žákům Pedagogickou intervenci – řed. školy s aprobační ŠMVZP, reedukace probíhá dle pokynů PPP
- na základě vyšetření a doporučení školského poradenského zařízení poskytujeme žáku speciálně pedagogickou péči vřazením do Předmětu spec. ped. péče
- pro žáky je zpracován **individuální vzdělávací plán** - dle těchto plánů je žákům věnována individuální péče podle potřeby v jednotlivých vyučovacích hodinách, kde se porucha projevuje; plán obsahuje závěry a doporučení z vyšetření, způsoby nápravy, pomůcky, které jsou potřeba, zásady hodnocení
- všichni pedagogové jsou seznámeni s poruchou žáka i s jejími specifiky, společně stanovíme **způsob hodnocení** žáka s ohledem ke stupni a druhu diagnostikované poruchy
- volíme **individuální přístup** k žákovi – uplatňujeme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv; klademe důraz na ten

druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony, tím podporujeme jeho motivaci k učení a vyhýbáme se tak jednostrannému zdůrazňování chyb

- navozujeme **příjemnou atmosféru při práci** – vyhledáváme činnosti, ve kterých může být žák úspěšný, odstraňujeme rušivé vlivy při práci, střídáme pracovní tempo, zařazujeme relaxační cvičení
- volíme **vhodné metody práce ve výuce** – zařazujeme práci ve skupinách, pracujeme se specifickým materiálem, snažíme se o pravidelnou komunikaci a následnou zpětnou vazbu, objasňujeme podstatu případného neúspěchu, dáváme návod, jak mezery a nedostatky překonávat

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole podle doporučení školského pedagogického zařízení a přiznaného stupně podpory:

V oblasti metod výuky	- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
V oblasti organizace výuky	- střídání forem práce a činností během výuky- v případě doporučení vložení krátké přestávky do vyučovací hodiny- v případě doporučení může potřebnou podporu poskytnout asistent pedagoga

Zásady práce s žáky se sociálním znevýhodněním:

- dle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory je práce zaměřena na oblast metod výuky a oblast organizace výuky

- zaměřit se u dítěte na nedostatečnou znalost vzdělávacího jazyka – pozornost věnovat osvojení českého jazyka, zároveň žáka seznámit s kulturními zvyklostmi a tradicemi českého prostředí
- neopomíjet vlastní identitu dítěte, která vychází z jeho původního prostředí
- zajistit skupinovou nebo individuální péči
- v případě potřeby vypracovat individuální vzdělávací plán
- zajistit specifické učebnice a pomůcky
- volit vhodné metody a formy práce, střídat je ve vhodných intervalech
- poskytovat žákovi zpětnou vazbu a hodnotit i míru dosaženého pokroku
- respektovat pracovního tempa žáků a poskytovat dostatečný čas k zvládnutí úkolů
- zajistit pomoc asistenta pedagoga, pokud je to nutné
- úzce spolupracovat s rodiči dítěte a s odborným pracovištěm

3.5 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH:

Školní vzdělávací program je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima a aby rozvíjel jeho talent, nadání a zájmy.

Všichni učitelé jsou si vědomi, že vzdělávání této skupiny žáků klade zvýšené nároky na jejich přípravu, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je třeba reagovat. ***Nášim úkolem je najít tyto žáky a vytvořit vhodné podmínky pro jejich rozvoj.***

Rozpoznávání mimořádného nadání žáka je dlouhodobý proces, při kterém jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor jejich výsledků, hodnocení testů a úloh a také rozhovory s žákem a jeho rodiči. Tyto žáky hledáme i mezi žáky handicapovanými a žáky se specifickou poruchou učení. Při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka nám pomáhá psycholog.

Některé ukazatele mimořádně nadaných žáků

- jeho znalosti a schopnosti přesahují stanovené požadavky
- rychle se učí nové věci
- dobře zvládá mechanismy učení
- bohatý, aktivní slovník, vyjadřování
- aktivně rozšiřuje znalosti a dovednosti ve svém oboru
- je nápaditý a originální v řešeních a odpovědích
- vnímá souvislosti tam, kde je většina žáků nevidí
- je samostatný v rozhodování, v řešení problémů i v chování
- neexistují pro něj autority
- má sklony k perfekcionismu
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- vlastní pracovní tempo
- dává přednost společnosti starších dětí, je samotář
- vyšší citlivost na problémy
- dobrá paměť
- nacházení kreativních postupů
- řešení problémových úkolů
- tendence k vytváření vlastních pravidel

Čím více **indikátorů** dítě plní, tím je rozvoj jeho nadprůměrného talentu pravděpodobnější a učitelé mohou tento vývoj výrazně ovlivnit. Škola se snaží vyhovět vzdělávacím potřebám těchto žáků změnou metod, forem i organizací výuky. Je nutná spolupráce učitelů i s jinými subjekty mimo školu (např. Společnost pro talent a nadání, MENZA, ZUŠ,...).

Pokyny pro práci s nadanými žáky

- obohacování výuky – rozšiřování a prohloubení učiva
- vyšší náročnost výuky
- vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky, je-li to možné
- účast na projektech
- soutěže a olympiády
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací
- nenutit žáka opakovat základní učivo
- respektovat individuální učební tempo

- poskytnout volnost v rozhodování
- využít i odborné pomoci
- umožnit stanovení vlastních cílů
- podílet se na hodnocení své práce
- kombinace těchto postupů

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Je třeba respektovat, že vyniká-li žák v jedné oblasti, může být v jiné oblasti jen průměrný. Zde hraje důležitou roli spolupráce s odborným pracovištěm – PPP. Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků bude způsob výuky vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

3.6 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Průřezová témata (PT) představují v základním vzdělávání způsob, jak pojmout zásadní oblasti současného světa. Reagují na aktuální potřeby člověka a světa.

Průřezová témata jsou důležitým prvkem základního vzdělávání a naplňování cílů ŠVP, pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot a potřebných praktických dovedností.

Průřezová témata se ve škole realizují tak, aby žáci v průběhu 1. stupně prošli všemi PT, přičemž se však nemusí seznámit se všemi tematickými okruhy. Pořadí okruhů není striktně stanoveno, je možné volit je v libovolném pořadí tak, aby podporovalo výchovné a vzdělávací strategie školy a prohlubovalo výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětů.

Průřezová témata (uvedená v RVP ZV) tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Patří sem:

1. · Výchova demokratického občana (VDO)
2. · Osobnostní a sociální výchova (OSV)
3. · Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMGES)
4. · Multikulturní výchova (MKV)
5. · Environmentální výchova (EV)
6. · Mediální výchova. (MV)

Začlenění průřezových témat ve ŠVP *Od hraní k učení*:

Výchova demokratického občana (VDO)

Tematické okruhy průřezového tématu VDO jsou začleněny do práce školy v čistě praktické podobě. Vycházíme přitom z předpokladu, že škola je organizace, která funguje na principu pravidel. Patří do ní různí lidé s různými potřebami. Je tak jakýmsi miniaturním modelem společnosti. Tento model je neustále dotvářen a vylepšován upravováním pravidel tak, aby většina zúčastněných měla pozitivní pocit, že společné soužití a práce probíhají tím nejlepším možným způsobem.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců - občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Tematické okruhy: 1)**Občanská společnost a škola** - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy); spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

2) **Občan, občanská společnost a stát** - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

Přínos tématu	Projekty, akce	Rozpuštěno v předmětech	Život školy
Vědomosti, dovednosti a schopnosti → umožňuje využívat na rozhodování celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a svědomím jejich důsledků Postoje, hodnoty → vede k otevřenému aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě	Besedy s představiteli správy obce Veřejná vystoupení Ochrana člověka za mimořádných situací	Napříč všemi předměty Skupinová práce Kooperace	Řád školy Pravidla tříd

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Naplnění cílů PT OSV umožňuje integrace prakticky do všech školních i mimoškolních aktivit. Jejím cílem je, aby si žák vytvářel dobrý vztah k sobě samému i k ostatním lidem, aby získal dovednosti potřebné ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu. OSV je zaměřena na osobnost žáka, na konkrétní skupinu žáků, na vztah mezi žákem a učitelem i na některé situace denního života.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Tematické okruhy: 1) **Rozvoj schopností poznávání** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

2) **Sebepoznání a sebepojetí** - já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

3) **Seberegulace a sebeorganizace** - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

4) **Psychohygiena** - dovednosti pro pozitivní vnímání sebe i ostatních, dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

5) **Kreativita** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

6) **Poznávání lidí** - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

7) **Mezilidské vztahy** - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše škola/třída

8) **Komunikace** - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

9) **Kooperace a kompetice** - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

10) **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí - problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

Přínos tématu	Projekty, akce	Rozpuštěno v předmětech	Život školy
Utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci Vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci	Třídní a školní projekty Participace žáků na zápisu do 1. ročníku Noc ve škole Školní MPP Práce se skupinou ve školní družině	Jazyková komunikace Člověk a jeho svět Skupinová práce Dramatizace Napříč všemi ročníky	Prezentační akce Výlety Besídky Každodenní situace ve škole

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

VMEGS má často velmi blízko k MKV, ENV i VDO. Jejich blízkost je dána tím, že se věnují složitým vztahům mezi jednotlivcem, společností a světem. Obsahově se k těmto tématům váží každodenní světové i domácí události. Díky VMEGS žáci mohou najít klíč k tomu, aby porozuměli aktuálnímu dění ve světě, orientovali se v něm, našli své místo a možnosti uplatnění. Úkolem VMEGS je také umožnit žákům získávat pozitivní a přínosné zkušenosti s odlišnými kulturami a vytvářet takové prostředí, které bude podporovat mezinárodní spolupráci.

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

Tematické okruhy: 1) **Evropa a svět nás zajímá** - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

2) **Objevujeme Evropu a svět** - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Přínos tématu	Projekty, akce	Rozpuštěno v předmětech	Život školy
Vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem o osobnostní vzory Utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Nástěnky Den Země Halloween	Zjm. ve 3., 4. ročníku Jazyk a jazyková komunikace , ČJ, JA Člověk a jeho svět PRV, VL, PŘ Umění a kultura HV, VV	

Multikulturní výchova (MKV)

MKV využívá především osobní zkušenosti. A to jak učitele, tak žáka. Může být obohacena tématy, která se vztahují ke zvláštnostem místního regionu a komunit, žijících v obci. PT MKV umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí a hodnotami různých komunit a zároveň si tak uvědomovat svou kulturní identitu. MKV rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu, toleranci. Efektivita MKV spočívá především v prožitkových aktivitách.

MKV se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrozličnějšího sociálního a kulturního zázemí, zabezpečuje takové klima, kde se všichni cítí rovnoprávně, kde jsou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

<u>Tematické okruhy:</u> 1) Kulturní difference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě 2) Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy			
Přínos tématu	Projekty, akce	Rozpuštěno v předmětech	Život školy
Umění komunikace a spolužití ve skupině s příslušníky jiných kultur	Tradice a kultura jiných národů (Žijeme v Evropě) Cestování Filmy	Jazyk a jazyková komunikace Čj, Aj Člověk a jeho svět PRV, VI Umění a kultura HV, VV Člověk a zdraví TV	Ožívování tradic Osobní kontakty s národnostními menšinami Výzdoba školy Humanitní sbírky Návštěvy kostelů Výlety, exkurze
Uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské) intolerance	Vliv světových událostí na vývoj v naší zemi Světová náboženství		

Environmentální výchova (ENV)
ENV jako PT má na naší škole dobré uplatnění. ENV úzce souvisí se základními kategoriemi lidského bytí, s místem a časem. Propojuje navzájem blízké a vzdálené, přítomnost a budoucnost, lokální a globální. To jí dává příležitost integrovat se do všech vzdělávacích oblastí i předmětů. Zcela jedinečné je to, že otázky a problémy životního prostředí se ve své podstatě týkají přežití civilizace. Žáci jsou vedeni k aktivní účasti na řešení problémů životního prostředí na místní úrovni. ENV učí žáka komunikovat, vyjadřovat vlastní názory a zdůvodňovat je. <u>Tematické okruhy:</u> 1) Ekosystémy - les (les v našem prostředí, významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) 2) Základní podmínky života - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji,

význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)			
3) Vztah člověka k prostředí - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky)			
Přínos tématu	Projekty, akce	Rozpuštěno v předmětech	Život školy
Poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí ve kterém žije a které spoluutváří	Prostor pro hru, fantazii a klid Tříděný odpad Den Země Poznávání zvířat Poznávání rostlin	Člověk a jeho svět PRV, VL, PŘ Umění a kultura VV, HV Člověk a zdraví TV Člověk a svět práce PČ	Sběrové akce Třídění odpadu Nástěnky Exkurze – Den Země Péče o okolí školy, školní a domácí prostředí Den vody – výprava k vodě
Mediální výchova (MV)			
Pro naplňování cílů MV je potřeba specifických znalostí, mediální gramotnost učitele (využití při práci s ICT). Média mají významný vliv na život nás všech, jsou přítomna v životě každého z nás, jsou jeho každodenní součástí. MV žákům zprostředkovává poznatky o fungování a společenské roli médií a rozvíjí dovednosti, které podporují nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Učí žáky základům mediální gramotnosti, což je především schopnost analyzovat nabízená sdělení a využít jejich podněty. Jde o to, aby žák věděl, že ne každé mediální sdělení je věrným zprostředkováním událostí nebo realistickým obrazem člověka.			
<u>Tematické okruhy receptivních činností:</u> 1) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství i reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, identifikování základních orientačních prvků v textu			
2) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu			
<u>Tematické okruhy produktivních činností:</u> 3) Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní nástěnku, kroniku či internetové médium;			
Přínos tématu	Projekty, akce	Rozpuštěno v předmětech	Život školy
Rozvíjí komunikační schopnosti při veřejném vystupování, stylizaci psaného i mluveného textu	Diskuse Reklama Plakát Pozvánka	Jazyk a jazyková komunikace ČJ Informatika Umění a kultura VV, HV	Výstavka Slohové práce popisující život školy
Rozvíjí citlivost vůči stereotypům, v obsahu médií, zpracování mediálních sdělení			

Souhrnný přehled:

Tematické okruhy:	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výchova demokratického občana				
1) <i>Občanská společnost a škola</i>	Čj, Prv,	Čj, Prv	Čj, Prv, Vv	Vv, Hv
2) <i>Občan, občanská společnost a stát</i>		Hv	Hv	Vla
Osobnostní a sociální výchova				
1) <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	M, Čj, Prv, VV	M, Čj, Prv, Hv	Pč, Hv	M,, Aj
2) <i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Prv	Prv	Prv	
3) <i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Čj, M, Prv	Čj, Prv	Prv, Tv,	M, Aj
4) <i>Psychohygienu</i>	Čj, M, Prv	Čj, Prv	Prv, Tv,	M, Čj
5) <i>Kreativita</i>	Vv , Pč	Vv, M, Čj	M, Čj, Vv , Pč	M, VV, Pč
6) <i>Poznávání lidí</i>	M, Čj, Tv, Prv	Čj, M, Prv	Aj	M, Čj, Tv, Prv
7) <i>Mezilidské vztahy</i>	M, Prv	M, Prv	M, Čj,	Př, Aj
8) <i>Komunikace</i>	Čj, Prv , VV, HV	Čj, Prv	M, Pč , ČJ, AJ	Aj, ČJ
9) <i>Kooperace a kompetice</i>	M, Čj, Tv	M, Čj, Vv, Tv	Tv,	M, Vl, Tv,
10) <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Prv, M , ČJ	Čj, Prv , M	M , PRV , ČJ	Pč , M
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvisl.				
1) <i>Evropa a svět nás zajímá</i>	Čj	Čj, Prv	Prv, Aj	Čj, Vl, Vv, Aj
2) <i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Prv , ČJ	Prv, Čj	Prv, Čj , AJ	Vl, AJ
Multikulturní výchova				
1) <i>Kulturní difference</i>	HV, Prv	Vv, Hv, Čj	Čj, Prv	Vv, Hv, Čj
2) <i>Lidské vztahy</i>	Čj, Hv, Prv	Čj, Hv, Prv	Hv, Tv, Čj,	Čj, Vv. Tv
Environmentální výchova				
1) <i>Ekosystémy</i>	Vv, Prv	Vv, Prv	Prv,, Vv	Přv,
2) <i>Základní podmínky života</i>	Prv	Prv, Pč	Prv	Pč, Vl , PŘÍR
3) <i>Vztah člověka</i>	Prv, Vv	Prv, Vv	Čj, M, Prv, Vv, Pč	Čj, Přv, Vl, Vv

<i>k prostředí</i>				
Mediální výchova				
1) <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	Čj	ČJ, VV	Čj, Vv	Prv, V1, ČJ,AJ
2) <i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>			ČJ	ČJ
3) <i>Tvorba mediálního sdělení</i>	VV	Čj ,VV	Prv,Čj	Aj, ČJ,VV

V podmínkách naší školy, vzhledem k věkovému složení žáků (zahajující povinnou školní docházku) považujeme za stěžejní průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Jak vypadá realizace:

V závislosti na věku dítěte a předmětu vyučování postupně učíme děti spolupracovat, naslouchat , přijímat role ve skupině, kontrolovat sebe i spolužáky, dohodnout se na společném postupu, poznávat sebe i své okolí a respektovat základní pravidla soužití a spolupráce ve skupině.

Metody:

V první třídě postupně začínáme s prací ve dvojicích (určení rolí; jeden čte, počítá, druhý opravuje; společné vypočítání příkladů a následná kontrola...)

Ve druhé třídě skupiny více žáků, vyučující zadá konkrétní role jednotlivým žákům.

Výstupy a hodnocení: na konci čtvrtého ročníku žák zvládá práci ve skupině, ví jak se chovat v jednotlivých rolích.

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy byly do učebních plánů jednotlivých ročníků zařazeny tyto školní akce:

- plavecký výcvik a lyžařský výcvikový kurz
- celodenní projektový den – Vánoce dříve a nyní, ván. zvyky a tradice
- vystoupení žáků školy na vánoční besídce
- uspořádání výstavy ručních prací s tematikou Jaro, Velikonoce
- vystoupení žáků pro veřejnost – Den matek
- celodenní projektový den – Den vody, Den Země

Očekávané výstupy a obsah učiva těchto programů (projektů) jsou specifikovány přímo v jednotlivých programech (projektech). Mohou se meziročně lišit podle charakteru konkrétního místa konání jednotlivých akcí.

Za součást učebního plánu školy jsou považovány i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy. Patří sem i účast v předmětových soutěžích a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou (školní družinou).

4. UČEBNÍ PLÁN A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 SYSTÉM VÝUKY

Výuka podle ŠVP probíhá v 1. – 4. postupném ročníku ZŠ. ŠVP rozlišuje tři vzdělávací období: 1. období zahrnuje 1. – 3. ročník, 2. období 4. ročník.

Výuka probíhá ve dvou třídách, se dvěma spojenými ročníky.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k očekávanému efektu. Použité formy a metody by měly v dětech vyvolávat touhu po poznávání, provokovat jejich zvědavost, stimulovat kladné rysy lidské povahy a měly by vždy směřovat k získání konkrétní aktivní dovednosti. Respektování osobnosti dítěte a uplatňování principu pozitivní motivace by měly být neodmyslitelnými prvky práce vyučujícího.

4.2 POZNÁMKY K VYUČOVACÍM PŘEDMĚTŮM ŠVP

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí (oborů vzdělávacích oblastí) RVP je ve Školním vzdělávacím programu rozpracován do vyučovacích předmětů, které škola žákům v daném vzdělávacím období v jednotlivých ročnících nabízí. Skladba těchto předmětů respektuje závazný platný Rámcový učební plán pro základní vzdělávání, zohledňuje aktuální vzdělávací podmínky školy a vytyčené vzdělávací priority. ŠVP rozlišuje vzdělávací předměty: závazné, volitelné a nepovinné. Školní vzdělávací program umožňuje i existenci zájmových útvarů (zájmových kroužků), které mohou mít různé formy organizace.

Vzdělávací obor RVP Výchova ke zdraví, není v našem ŠVP samostatným předmětem, ale jeho obsah a očekávané výstupy jsou přiřčeny k vyučovacím předmětům Prvouka, Přírodověda a Tělesná výchova.

4.3 SKLADBA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ ŠVP

Závazné vyučovací předměty

1. Český jazyk	Čj
2. Cizí jazyk – angličtina	Aj
3. Matematika	M
4. Informatika	Inf
5. Prvouka	Prv.
6. Vlastivěda	Vl.
7. Přírodověda	Př
8. Hudební výchova	Hv
9. výtvarná výchova	VV
10. tělesná výchova	Tv
11. pracovní činnosti	Pč

Vztah ke vzdělávací oblasti RVP

- jazyk a jazyková komunikace
- jazyk a jazyková komunikace
- matematika a její aplikace
- informační a komunikační technologie
- člověk a jeho svět
- člověk a jeho svět
- člověk a jeho svět
- umění a kultura
- umění a kultura
- člověk a zdraví
- člověk a svět práce

4.4 UČEBNÍ PLÁN - I. STUPEŇ ZŠ

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	Předměty celkem	Z toho DDČ
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	8+1D	8+2D	8+1D	7	35	4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk			3	3	6	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	19	
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	informatika						
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1D		11	1
		Přírodověda				1+1D		1
		Vlastivěda				2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	9	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	4	
Celková povinná časová dotace			20	22	25	25	92	6
V tom disponibilní časová dotace			1	2	2	1	6	

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU:

- volitelné předměty nejsou vyučovány
- Vzdělávací obor RVP Výchova ke zdraví, není v ŠVP samostatným předmětem, ale jeho obsah a očekávané výstupy jsou přiřčeny k vyučovacím předmětům Prvouka, Přírodověda a Tělesná výchova
- pro 5. postupný ročník předpokládána časová dotace 26 vyučovacích hodin (konzultováno se ZŠ Břidličná)
- žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou dle doporučení ŠPZ vřazováni do Předmětu speciálně pedagogické péče a je jim poskytována Pedagogická intervence (podpora přípravy na školu) – v rozsahu stanoveném ŠPZ – obvykle 1 hod./týden.

5. UČEBNÍ OSNOVY JEDNOTLIVÝCH PŘEMĚTŮ

5.1 ČESKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Ve vyučovacím předmětu český jazyk se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a hovořit. Získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka.

Prostřednictvím četby poznávají základní literární žánry a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle.

CÍL

Cílem je rozvoj pozitivního vztahu k mateřskému jazyku. Postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání s předáváním informací, k vyjádření potřeb a prožitků, k zvládnutí pravidel komunikace, získávání sebevědomí při vystupování na veřejnosti.

Literární výchova vede ke kultivovanému projevu a rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře, rozvíjí jazykový cit a slovní zásobu.

REALIZACE

Vyučovací předmět český jazyk má komplexní charakter v 1. ročníku. Od 2. do 4. ročníku je členěn na :

komunikační a slohovou výchovu

jazykovou výchovu

literární výchovu

ČASOVÁ DOTACE je tato :

1. roč. 9 hod. týdně – v tom 1 hod. disponibilní čas. dotace

2. roč. 10 hod. týdně - v tom 2 hod. disponibilní čas. dotace

3. roč. 9 hod. týdně - v tom 1 hod. disponibilní čas. dotace

4. roč. 7 hod. týdně

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V 1. až 5. ročníku se v rámci předmětu Čj realizují průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova. Vyučovací předmět Čj je posílen z disponibilní časové dotace v 1. – 3. r.

5.1.1. 1. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 8 + 1D – v 1. r. komplexní charakter

	➤ Očekávané výstupy – žák 1. ročníku ❖ Učivo	průř. tem.
Jazyková výchova - 1.přípravné období čtení	➤ Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře - dole, vzadu - vpředu, před - za, nad - pod ap. ➤ Umí určit hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo. ➤ Poznává své jméno psané velkými tiskacími písmeny. Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova. Dokáže vytvářet písmena z prstů, z vlastního těla, z modelíny, ze špejlí, z drátku. ➤ Čte velkou tiskací abecedu. Dokáže se orientovat na stránce v knize. Rozumí pojmu stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta. Přiřazuje obrázky ke slovům. Skládá slova z přeházených písmen. Doplnuje chybějící písmena do slov. Umí přečíst slabiky di -dy, ti - ty, ni -ny a slabiky dě - tě - ně - bě - pě - vě -mě. ➤ Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním. Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci). ➤ Opisuje správné tvary písmen (slov a vět) velké tiskací abecedy tužkou. Píše podle diktátu písmena a krátká slova. Přiřazuje malá tiskací písmena	OSV

2.období - čtení a psaní písmen, slov, vět	k velkým - nejdříve ta podobná (např. Vv, Oo, Zz...), potom zbývající. Rozlišuje délku samohlásek. Zároveň se tato písmena učí psát psacím písmem. Zkouší psát tvary ve vzduchu, mokrým štětcem na tabuli, fixou na tabulku, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu. Píše slova (max. 6 písmen), poté i věty. Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. Ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q. ➤ Píše opis, přepis i diktát. Kontroluje svůj vlastní písemný projev. ➤ Na konci roku čte jednoduché texty plynule, obtížnější a delší slova slabikuje. ❖ <i>Jazyková výchova.</i> <i>Vyvození hlásek a písmen abecedy (kromě q, w, x) – písm. malá, velká, tiskací, psací</i> <i>Dlouhé a krátké samohlásky – sluchová analýza.</i> <i>Tvrdé a měkké slabiky – sluchová analýza.</i> <i>Vyvození dvojhlásek au, ou.</i> <i>Sluchové rozlišení a výslovnost jednotlivých hlásek.</i> <i>Slova a pojmy, význam slov.</i> ❖ <i>Psaní:</i> <i>Uvolňovací cviky</i> <i>Psaní písmen, malé i velké abecedy (kromě q, w, x).</i> <i>Psaní slabik di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.</i> <i>Grafická podoba věty – počátek a konec věty.</i> <i>Opis, přepis, diktát, autodiktát.</i> ❖ <i>Čtení:</i> <i>Čtení otevřených, zavřených slabik, slov, vět, souvislejšího textu porozuměním, reprodukce děje.</i>	
Komunikační a slohová výchova	➤ Uvědoměle se naučí správnému dýchání, trénuje si paměť na krátkých textech, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky (spolupráce s logopedem). S názorem učitele opakuje rytmická cvičení (hra na tělo). Volí vhodné tempo a hlasitost řeči. ➤ Dokáže naslouchat ostatním. Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. Učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“. Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla). ➤ Nahrazuje slova v textu slovy stejného významu. Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text.. ❖ <i>Komunikační žánry-pozdrav, oslovení, omluva, prosba, žádost, blahopřání, zdvořilé vystupování, naslouchání.</i>	VDO MKV
Literární výchova	➤ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, příběh, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ➤ Umí naslouchat čtenému textu. Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. Zařadí postavu do správné pohádky. Nakreslí ilustraci k příběhu. Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu. Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích. ❖ <i>Zážitkové čtení a naslouchání</i> <i>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodný literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod.</i> ❖ <i>Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, časopis.</i>	MV

	❖ <i>Návštěva divadelních představení.</i> ❖ <i>Beseda v knihovně, příprava vystoupení pro rodiče a veřejnost.</i>	
--	---	--

5.1.2. ČESKÝ JAZYK – 2. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 8 + 2D

v tom – jazyková výchova 5 hod./ týden

komunikační a literární výchova 5/ týden

slohová výchova není v 2. r. samostatná vyuč. hodina – sloh je zařazován do hod.

jazykové výchovy průběžně/příležitostně

	➤ Očekávané výstupy – žák 2. ročníku: ❖ Učivo	průř. tema
Jazyková výchova	➤ Rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova, člení slova na slabiky, hlásky. Skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty. ➤ Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a vybírá vhodné prostředky k jejich tvoření. ➤ Odlišuje krátké a dlouhé samohlásky, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky (např. drahá a dráha). ➤ Prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. Porovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova a podobně). Užívá správných tvarů ohebných slov v textu. ➤ Vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké i obojetné. Odůvodní a správně napíše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. ➤ Zdůvodní a správně napíše ve slovech ú/ů. ➤ Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. ➤ Umí používat velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. ➤ Vyhledá a rozliší podstatná jména, slovesa a předložky. Tvoří s nimi věty. ➤ Vyjmenuje z paměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy podle prvního (druhého, třetího) písmene. Umí hledat v abecedním rejstříku. ➤ Zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f). ➤ Píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy. ❖ <i>Jazyková výchova.</i> <i>Věta-slovo-slabika. Začátek věty. Znaménka za větami.</i> <i>Pořádek slov ve větě.</i> <i>Počet slov ve větě. Počet slabik ve slově.</i> <i>Intonace vět. Uspořádání vět.</i> <i>Druhy vět podle postoje mluvčího. Slovní význam.</i> <i>Pořadí vět.</i> <i>Písmeno - hláska. Písmena x, w, q.</i> <i>Dělení slov na konci řádku.</i> <i>Samohlásky krátké a dlouhé. Pravopis ú, ů.</i> <i>Dvojhásky.</i> <i>Souhlásky tvrdé, pravopis.</i> <i>Souhlásky měkké, pravopis.</i> <i>Spojky. Souvětí.</i>	OSV

	<i>Obojetné souhlásky. Slabikotvorné r,l.</i> <i>Podstatná jména. Vlastní jména osob, zvířat, měst a vesnic.</i> <i>Předložky.</i> <i>Slovesa. Slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.</i> <i>Párové souhlásky na konci slov.</i> <i>Přípravná cvičení ke slovním druhům. Abeceda</i>	
Komunikační a slohová výchova	➤ Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací. Rozumí textu a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. ➤ Umí číst v rolích , rozlišuje přímou řeč. ➤ Umí napsat adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz. ➤ Tvoří smysluplné věty k obrázkům. ➤ Nahrazuje slova jiným výrazem. Pracuje s obrázkovou osnovou (řadí, vypráví). Odstraňuje přebytečná slova v textu. ➤ Ústně popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup. ❖ <i>Jak se zdravíme v rodině, oslovení, poděkování, omluva, pozdravy.</i> <i>Psaní malých a velkých písmen, psaní číslic. Psaní w, q, x.</i> <i>Tvoření vět k obrázkům.</i> <i>Blahopřání, dopis, seznam, pozdrav z prázdnin.</i> <i>Popis obrázku, popis zvířat.</i>	MV VDO MV
Literární výchova	➤ Poslouchá uvědoměle literární texty. ➤ Čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do deníčku. Kreslí ke knize vlastní ilustraci. Vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy. ➤ Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. ➤ Rozlišuje a používá pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy. ➤ Chodí do divadla . ❖ <i>Poslech literárních textů.</i> <i>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod.</i> <i>Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; rým. příprava žáků do recitačních soutěží.</i>	MKV MV

5.1.3. ČESKÝ JAZYK – 3. ročník

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 8 + 1D

v tom 5 hodin jazykové výchovy

v tom 1 hodina komunikační a slohové výchovy

v tom 4 hodiny literární výchovy

učivo	➤ Očekávané výstupy – žák 3. ročníku:	průřez.
-------	--	---------

	postup. ❖ <i>Technika čtení, čtení pozorné, plynulé, čtení jako zdroj informací.</i> <i>Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem.</i> <i>Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami).</i> <i>Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu.</i> <i>Reprodukce textu.</i> <i>Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu).</i> <i>Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem).</i> <i>Technika psaní (úhledný, čitelný písemný projev).</i> <i>Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, jednoduchý tiskopis, dopis, popis; vypravování.</i> <i>Osnova vypravování.</i>	
Literární výchova	➤ Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací, člení text, frázuje. Rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. ➤ Orientuje se literárních druzích a v žánrech - poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka. ➤ Poslouchá uvědoměle literární texty. Čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do deníčku. Kreslí ke knize vlastní ilustraci. Píše hlavní a vedlejší postavy. Vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy. ➤ Půjčuje si knihy. Umí se orientovat v knihovně ➤ Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. ➤ Vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah. ❖ <i>Poslech literárních textů.</i> ❖ <i>Zážitkové čtení a naslouchání.</i> ❖ <i>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod.</i> ❖ <i>Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, herec, režisér; verš, rým, přirovnání.</i> ❖ <i>Beseda v knihovně, příprava žáků do recitačních soutěží.</i>	MKV MV

5.1.4 ČESKÝ JAZYK - 4. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 7

v tom 4 hodiny jazykové výchovy

v tom 1 hodina komunikační a slohové výchovy

v tom 2 hodiny literární výchovy

Učivo	➤ Očekávané výstupy – žák 4. ročníku	průř.
-------	--------------------------------------	-------

	❖ <i>Učivo</i>	temata
Jazyková výchova	➤ vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná	MV
Slovní zásoba a tvoření slov	➤ rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov ➤ rozlišuje slova spisovná a nespisovná, pozná a rozliší spisovné a nespisovné tvary slov ➤ v psaném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná ➤ vyhledá v textu slova nespisovná a nespisovné tvary slov a nahradí je tvary spisovnými	OSV
Tvarosloví	➤ rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá ➤ rozpozná části slova – kořen, předponu a příponovou část, pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene ➤ odlišuje předpony a předložky – nad..., pod..., od..., před..., roz..., bez..., vz...; správně píše slova s předponami a s předložkami ➤ v textu bezpečně najde a určuje podstatná jména, přídavná jména, slovesa a předložky ➤ seznamuje se s neohebnými slovními druhy – příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce, vyhledává jejich příklady v textu ➤ ohebné slovní druhy – zájmena a číslovky rozpoznává v textu (neurčuje druhy a neskloňuje je v návaznosti na pravopis) ➤ v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy ➤ u podstatných jmen samostatně určuje mluvnické kategorie – pád, číslo, rod ➤ seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost podstatných jmen rodu mužského podle algoritmu ➤ rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov, skloňuje podstatná jména s pomocí přehledu skloňování jednotlivých vzorů ➤ odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen, správně píše i, y v koncovkách podstatných jmen, slova podle vzoru předseda a soudce pouze zařazuje ke vzorům ➤ u sloves určitých procvičuje a zlepšuje určování mluvnických kategorií osoba a číslo, seznamuje se s kategorií čas a samostatně určuje ➤ k infinitivu (neurčitku) utvoří sloveso určité a naopak ➤ v textu vyhledá slovesné tvary a rozliší tvary jednoduché (tvořené jedním slovesem a zvrtná slovesa) a tvary složené (vyjádřeny více slovy) ➤ časuje slovesa v čase přítomném a seznámí se s tabulkou tříd sloves ➤ učí se časovat a časuje slovesa v čase budoucím a minulém, tvoří a píše správné tvary sloves (bez návaznosti na pravopis u sloves v čase minulém)	
Skladba	➤ seznamuje se s kategorií způsob – oznamovací, rozkazovací, tvoří gramaticky správné tvary sloves v rozkazovacím způsobu ➤ samostatně určuje mluvnické kategorie sloves – osoba, číslo, čas, způsob, (bez způsobu podmiňovacího) ➤ rozlišuje a správně určuje slovesa a podstatná jména slovesná ➤ upevňuje si dovednost rozlišování věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru ➤ u souvětí vyhledává slovesa určitá, spojovací výrazy a určuje podle	

	toho počet vět v souvětí ➤ naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce (V= věta, číslice = pořadí věty v souvětí, všechna znaménka ve větách) ➤ samostatně vytváří souvětí podle jednoduchého vzorce (Když V1, V2.) ➤ užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje ➤ seznamuje se s nejčastějšími spojkami (když, ale, že, protože + zájmeno který) a získává dovednost psaní čárky před těmito spojovacími výrazy ➤ ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek ➤ píše správnou koncovku přičestí minulého – shoda podmětu s přísudkem (podmět a přísudek jednoduchý, podmět určitý, vyjádřený) ➤ seznamuje se s neúplnou základní skladební dvojicí (pojem nevyjádřený podmět), dohledá a určí podmět podle předcházejících vět nebo ze situace ➤ docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných slov ➤ zdůvodňuje a píše i, y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných ➤ upevňuje pravopis i, y ve dvojicích slov souzvučných (homonym) ➤ v psaném projevu píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách a koncovkách ohebných slov (podstatných jmen, sloves = vzory + shoda) ❖ Věta,souvětí. Mateřský jazyk. Znělé a neznělé souhlásky. ❖ Souvětí. Spojování vět spojovacími výrazy. Vzorec souvětí. ❖ Význam slov,slova s citovým zabarvením,slova spisovná a nespisovná, nadřazená, podřazená, souřadná, mnohoznačná, protikladná, souznačná. ❖ Slovní druhy, rozdělení na ohebné a neohebné. ❖ Slabika-hláška-písmeno-abeceda. ❖ Stavba slova – kořen, předponová část, příponová část. Slova příbuzná. ❖ Předpony a předložky od,nad,bez,pod, před. ❖ Předpony vz-,roz-,ob-,v-,vy-,vý-. ❖ Vyjmenovaná slova - obojetné souhlásky, pravopis. ❖ Slovesa– určování os. ,č. ,času. Neurčitek sloves, zvrtná slovesa, jednoduché a složené tvary. Časování sloves ve všech časech. ❖ Vzory rodu středního, ženského, mužského - přiřazení podst. jmen ke vzorům, pravopis. ❖ Orientačně vzory předseda,soudce. ❖ Stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice, určování vyjádřeného podmětu a přísudku. ❖ Shoda přísudku s podmětem – podmět v rodě středním, ženském a mužském	
Literární výchova	➤ docvičuje plynulost a techniku čtení ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností ➤ přednáší vhodné literární texty z paměti ➤ snaží se vyjádřit a zaznamenat své dojmy z četby anebo poslechu literárního díla ➤ samostatně nebo v kolektivu spolužáků se pokouší o dramatizaci	VMEGS

	textu ➤ seznamuje se se základními pojmy literární teorie ▪ pohádka, hádanka, říkanka, báseň ▪ spisovatel, kniha, ilustrátor, čtenář ▪ divadlo, film, herec, režisér ▪ verš, rým, přirovnání ❖ <i>Poslech literárních textů .</i> ❖ <i>Zážitkové čtení a naslouchání.</i> ❖ <i>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod.</i> ❖ <i>Základní literární pojmy – literární druhy a žánry : rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání .</i> ❖ <i>Rozhovory o divadle, rozhlasových a televizních pořadech, filmech, kultuře v regionu.</i> ❖ <i>Čtení dětských knih a časopisů.</i> ❖ <i>Beseda v knihovně, příprava žáků do recitačních soutěží.</i>	
Komunikační a slohová výchova Čtení a naslouchání Mluvený projev	➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova ➤ procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou ➤ zdokonaluje se ve věcném naslouchání (soustředěné a aktivní), reaguje otázkami ➤ aktivně používá komunikační žánry – pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog ➤ dovede samostatně vést telefonický rozhovor ➤ učí se používat při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku ❖ <i>Pozdrav, omluva, prosba, poděkování.</i> ❖ <i>Základ. pravidla slušné komunikace (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání role mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</i> ❖ <i>Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) .</i> ❖ <i>Vypravování, členění textu. Vypravování podle obrázkové osnovy. Sestavení osnovy, bohatost vyjadřování . Vytvoření nadpisu. Pozdrav z prázdnin.</i> ❖ <i>Adresa.</i> ❖ <i>Popis osoby, popis věci a děje.</i> ❖ <i>Rozhovor. Pozvánka, telefonování, vzkaz, oznámení, blahopřání, dopis.</i> ❖ <i>Přihláška, dotazník. Reklama (stručnost vyjadřování).</i> ❖ <i>Slohová pravidla.</i> ❖ <i>Základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku).</i> ❖ <i>Technika psaní, správné tvary písmen a číslic. Čitelný a úhledný písemný projev.</i>	MV MKV

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět má týdenní časovou dotaci 3 hodiny ve třetím ročníku, 3 hodiny ve čtvrtém ročníku. Modelem výuky je britská angličtina, v průběhu výuky jsou žáci seznamováni i s odlišnostmi americké angličtiny.

Hlavním cílem je vzbudit v žácích zájem o anglický jazyk a anglickou kulturu. Mezi další cíle patří: uvědomit si důležitost osvojení si cizího jazyka pro další život a studium, seznámit žáky se základní slovní zásobou a jazykovými strukturami nezbytnými pro jednoduchou komunikaci, umožnit žákům smysluplně komunikovat, rozvíjet výslovnost, pomoci žákům pochopit základní jazykové jevy a začít tak budovat základy gramatiky, podporovat a rozvíjet schopnost učit se, povzbuzovat žáky k tomu, aby přebírali zodpovědnost za vlastní učení a pomoci žákům získat porozumění pro jiné kultury, země, zvyky a lidi. To vše probíhá především zábavnou formou.

Při výuce je kladen důraz na komunikativní dovednosti, poslech s porozuměním, porozumění psanému textu a psaní.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení :

Žákům umožníme:

- vyhledávat a třídit informace
- systematicky používat naučené jazykové prostředky
- jednoduchou formou vyjadřovat základní myšlenku textu
- pracovat s chybou
- využívat znalosti a dovednosti v projektových pracích a tím podporovat další sebevzdělávání
- pracovat se slovníkem

Kompetence k řešení problémů :

- rozpoznat problém (neporozumění čtenému či slyšenému textu, fonetické a pravopisné problémy)
- pojmenovat problém, najít vhodnou cestu k jeho řešení, ověřit si správnost řešení a obhájit řešení

Kompetence komunikativní :

- jasně, souvisle a srozumitelně se vyjádřit ústní i písemnou formou
- poslouchat a zapojit se do jednoduchého rozhovoru
- porozumět a pracovat s mluveným i psaným textem
- spolupracovat s ostatními žáky
- volit vhodnou slovní zásobu
- interpretovat vlastní názory i názory druhých
- využívat prostředky moderní komunikace (internet, SMS)

Kompetence sociální a personální :

- efektivně spolupracovat ve skupině i ve dvojici
- vyslechnout názory druhých a respektovat je
- požádat o pomoc v případě nejasností a dokázat poskytnout pomoc
- registrovat neverbální komunikaci a užívat ji
- rozeznat odlišnosti jiných kulturních prostředí a respektovat je
- vytvářet si pozitivní náhled na sebe sama

Kompetence občanské :

- respektovat tradice a kulturní hodnoty v Británii a u nás a popsat rozdíly mezi

nimi

Kompetence pracovní :

- používat abecedně řazený slovník s fonetickým přepisem
- plnit své povinnosti

5.2.1 ANGLICKÝ JAZYK – 3. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 3

Učivo	Očekávané výstupy – žák 3. ročníku:	PT
Pozdravy	➤ Umí pozdravit, rozloučit se, jednoduše se představí, osloví osobu ➤ Vyjádří souhlas a nesouhlas	OSV
Číslo	➤ Naučí se počítat do dvanácti ➤ Nacvičí si porozumění otázce Kolik? ➤ Tvoří mn. č. podst. jmen – pravidelné tvary ➤ Porozumí otázce Kolik je ti let? a odpoví na ni ➤ Přečte jednoduchá slovní spojení	VMEGS MKV
Škola	➤ Pojmenuje školní potřeby, určí jejich barvu a počet, použije neurčitý člen a, an ➤ Čte jednoduché věty typu This is..., These are....	
Velikost	➤ Použije pojmy velikosti a délky	
Moje rodina.	➤ Představí členy rodiny ➤ Užívá určitý člen the a spojení I have got....	
Abeceda, hláskování	➤ Vyjmenuje anglickou abecedu ➤ Dovede hláskovat své jméno a krátká slova	
Hračky	➤ Pojmenuje hračky, určí jejich polohu pomocí předložek in, on, next to ➤ Přečte jednoduchý text	
Obličej, tělo	➤ Určí části lidského těla, části obličeje ➤ Tvoří věty On má..., Ona má....	
Ovoce, zelenina Jídlo, pití.	➤ Pojmenuje běžné druhy ovoce a zeleniny, potraviny a nápoje ➤ Ve větách užívá vazby Máme..., Máte... ➤ Vyjádří pocit hladu a žízně, libosti a nelibosti I like..., I don't like... ➤ Naučí se používat vazbu I want....	
Oblečení	➤ Vyjmenuje běžné části oblečení ➤ Popíše své a spolužáků pomocí vazby I have got..., She has got..., I'm wearing..., He's wearing....	
Zábavy, hry	➤ Umí pojmenovat hry, hudební nástroje, dětské dopravní prostředky ➤ Seznámí se s vazbou I'm good at..., I can play... i v záporu ➤ Čte jednoduché texty	
Zvířata	➤ Pojmenuje nejčastější domácí a exotická zvířata a ptáky	
Halloween, Vánoce, Velikonoce	➤ Pochopí smysl a význam jednotlivých svátků ➤ Pojmenuje nadpřirozené bytosti, vánoční předměty ➤ Zaspívá vánoční písně	MKV

5.2.2 ANGLICKÝ JAZYK – 4. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 3

Učivo	Očekávané výstupy – žák 4. ročníku :	PT
My schoolbag, colours, sizes, numbers	➤ Pozdraví, představí se, zeptá se na jméno, národnost, věk, říká, jak se daří.	OSV

(Školní taška, barvy, velikost, čísla) The alphabet (Abeceda)	➤ Tvoří množné číslo podst. jmen, popíše předmět – velikost barvu, polohu.	MKV
In the classroom (ve třídě) My family (Moje rodina) My toys (Moje hračky)	➤ Vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje jména, pracuje se slovníky.	VMEGS
I am ill (Jsem nemocný)	➤ Pozdraví, osloví učitele, určuje předměty ve třídě, reaguje na pokyny učitele.	
Parts of the body, clothes (Části těla, oblečení)	➤ Představí rodinu, popřeje k narozeninám, posoudí pravdivost tvrzení.	
At home (Doma)	➤ Tvoří množné číslo podst. jmen, vyjádří vlastnictví s have got.	
Fruit and vegetables (Ovoce a zelenina)	➤ Užívá vazbu there is/are	
Food and drink (Jídlo a pití)	➤ Hovoří o nemoci, vyjadřuje své pocity	
Time, Time-table	➤ Časuje sloveso to be v obou číslech.	
In the park	➤ Popíše části těla, svoje oblečení. Počítá do dvaceti.	
Pets (Domácí zvířata)	➤ Používá přivlastňovací zájmena (č. jedn.)	
Nákupy	➤ Popíše domov, hovoří o domácích činnostech, vyjádří zákaz Don't...	
Halloween, Vánoce, Velikonoce	➤ Počítá do 100, vyjadřuje oblibu ovoce a zeleniny, požádá o jídlo a pití.	
	➤ Pojmenuje jednotlivé části dne a činnosti, sestaví rozvrh hodin	
	➤ Určí čas po hodinách	
	➤ Použije slova always, never, often	
	➤ Naučí se pojmenovat různé typy zájmů a zálib, vyjmenuje vyučovací předměty	
	➤ Hovoří o zábavách dětí v parku, používá přivlastňovací pád, časuje sloveso can, vyjádří své schopnosti a dovednosti.	MKV
	➤ Užívá přítomný čas průběhový	
	➤ Popíše některá domácí zvířata, pracuje se slovníkem.	
	➤ Požádá o konkrétní zboží v obchodě	
	➤ Pochopí smysl a význam jednotlivých svátků	
	➤ Pojmenuje nadpřirozené bytosti, vánoční předměty	
	➤ Zaspívá vánoční písně	

5.3. MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje

tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah (resp. povrch), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

ČASOVÁ DOTACE.

Předmět je vyučován v 1.r. 4 hod. týdně, v 2. – 4. r. pět hodin týdně. Tematický okruh Geometrie nemá vyčleněn samostatnou vyučovací hodinu, je vyučován průběžně, dle potřeb daného ročníku.

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problému. Základní matematické pojmy jsou vytvářeny ve čtyřech tematických okruzích:

1. číslo a početní operace – žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou;
2. závislosti, vztahy a práce s daty – žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznamují se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy;
3. geometrie v rovině a v prostoru – žáci získají základní orientaci v rovině a prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i prostoru;
4. nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení a přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu.

Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJL a AJ.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze: způsoby placení; Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty: úspory.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Přínos těchto průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka je uplatňován průběžně pomocí následujících tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova (OSV): Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Kreativita;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS): Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;

Environmentální výchova (EV): Vztah člověka k prostředí;

Mediální výchova (MV): Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

K výuce matematiky jsou využívány i počítače, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během výuky matematiky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže a programy podporující zájem žáků o matematiku (interaktivní výstavy, exkurze apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie

Matematickým vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé matematiky k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;

- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjí u žáků zručnost při grafickém vyjadřování;
- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků;
- kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv;
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky;
- doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

5.3.1. MATEMATIKA – 1. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 4

učivo	Očekávané výstupy – žák 1. ročníku:	průřez. temata
úvod	➤ počítá obrázky, předměty, ➤ porovnává jejich množství, ➤ poznává číslice a čte je.	OSV
Přirozená čísla 1 – 20, číslo 0, sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky	➤ Žák čísla čte, píše a porovnává, ➤ počítá předměty v oboru do 20, ➤ vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose, ➤ orientuje se v číselné řadě do 20, ➤ dočítá do 10, do 20, ➤ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, ➤ provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace, ➤ řeší slovní úlohy a sám je tvoří, ➤ slovní úlohy řeší početně i graficky, zapíše příklad a odpověď, ➤ řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“, ➤ rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme, ➤ rozkládá čísla, ➤ rozumí pojmu „záměna sčítanců“ a užívá jej v praxi, ➤ počítá „číselné řetězy“ v oboru do 20, ➤ doplňuje tabulky a posloupnosti čísel, ➤ rozumí pojmu sloupec a řádek	OSV
Finanční gramotnost	➤ pozná jednotlivé mince ➤ spočítá mince do 20 ➤ porovná cenu zboží s finanční hotovostí	
Geometrie - průběžně celý rok	➤ Rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh), ➤ rozezná, pojmenuje, nakreslí a vymodeluje jednoduchá tělesa (koule, krychle, válec), ➤ orientuje se v rovině a prostoru, ➤ rozumí pojům – vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za.	OSV

5.3.2 MATEMATIKA – 2. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 5

učivo	Očekávané výstupy – žák 2. ročníku:	PT
Úvodní opakování 1.r.	➤ Žák počítá a bezpečně ovládá příklady na sčítání a odčítání bez přechodu desítky do 20.	OSV
Sčítání a odčítání s přechodem desítky do 20.	➤ Sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20, ➤ řeší příklady s jednou závorkou, ➤ početní operace provádí z paměti i písemně, ➤ řeší slovní úlohy a sám je tvoří, ➤ řeší slovní úlohy „o více“, „o méně“, ➤ v praxi využívá znalosti o záměně sčítanců.	OSV
Přirozená čísla do 100, pamětné a písemné sčítání a odčítání do 100.	➤ Čte, zapisuje a porovnává čísla do 100, ➤ sčítá a odčítá desítky, ➤ rozkládá čísla na desítky a jednotky, ➤ vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose, ➤ orientuje se v číselné řadě do 100, ➤ počítá po 1,2,5,10 do 100, ➤ řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy,	OSV

Násobení	➤ zaokrouhluje čísla na desítky, ➤ sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100, ➤ sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100, ➤ řeší slovní úlohy typu „o méně“, „o více“ ➤ řeší slovní úlohu tak, že podtrhne v zadání všechny důležité údaje, zapíše příklad a odpověď, ➤ sám tvoří a řeší příklady s jednou závorkou, ➤ provádí písemné sčítání a odčítání dvojčíferných čísel v oboru přirozených čísel do 100, ➤ rozumí pojmu sloupec a řádek ➤ seznámí se s principem násobení jako opakovaného sčítání stejných sčítanců	
Dělení	➤ seznámí se s násobky čísel 1,2,3,4,5 – vyjmenuje řadu násobků ➤ seznámí se s principem dělení v oboru násobků 1 – 5 ➤ rozumí termínům: <i>činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl</i>	
Finanční gramotnost	➤ mince a bankovky ➤ bankomat a bankovní účet ➤ správné vrácení peněz do 100 Kč	
Geometrie - průběžně	➤ Žák chápe pojem kreslení a rýsování, ➤ osvojuje si správné návyky při rýsování, ➤ zná termíny: přímka, křivka, úsečka ➤ rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky, ➤ zná jednotky délky a času, ➤ zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa.	OSV

5.3.3. MATEMATIKA – 3. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 5

učivo	Očekávané výstupy – žák 3.ročníku :	PT
Opakování	Opakování a fixace učiva 2. ročníku	
Číselná řada do 1000	➤ Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách.	OSV
Zápis čísel	➤ Čte a píše trojčíferná čísla. ➤ Znázorňuje dvoj a trojčíferná čísla na číselné ose.	
Porovnávání čísel	➤ Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka $<$, $>$, $=$ ➤ Řeší úlohy na porovnávání čísel.	
Zaokrouhlování a rozklad čísel	➤ Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce. ➤ Rozkládá čísla do 1 000 v desítkové soustavě. ➤ Zná a používá termíny: <i>sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl</i>	
Součet a rozdíl čísel	➤ Sčítá a odčítá násobky sta.	
Pamětné a	➤ Pamětně sčítá a odčítá čísla v oboru do 1 000	
písemné sčítání a odčítání	➤ Písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla a provádí kontrolu výpočtu.	

Odhad a kontrola výsledku	➤ Řeší úlohy typu o n více a o n méně ➤ Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání. ➤ Provádí předběžný odhad výsledku řešení. ➤ Používá kalkulačku k ověření správnosti výpočtu	
Násobilky 1 – 10 Násobení deseti	➤ Vyjmenuje řady násobků od 1 do 10, ovládá bezpečně násobení v oboru malé násobilky ➤ Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. ➤ Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek . ➤ Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ně do 100. ➤ Řeší úlohy typu n-krát více a n-krát méně. ➤ Dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek – typ 12×4 a 30×5 ➤ Sestavuje a čte tabulky násobků. ➤ Využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,...) při tvorbě úloh. ➤ Orientuje se v jednoduchých diagramech ➤ Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek. ➤ Používá výrazy dělenec, dělitel ,podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin ➤ Provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů. ➤ Provádí odhady výsledků.	OSV
Násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným		
Dělení se zbytkem		
Závislosti, vztahy, práce s daty	➤ převody jednotek délky, hmotnosti ➤ tabulka – čtení, zápis do tabulky	
Finanční gramotnost	➤ banka – správce peněz ➤ odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, ➤ na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, ➤ vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	
Geometrie Rovinné obrazce	➤ Rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry. ➤ Označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem a přímku a kružnici malým psacím písmenem. ➤ Rozlišuje rovinné útvary -mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici. ➤ Rýsuje trojúhelník podle daných stran. ➤ Poznává rovnostranný trojúhelník. ➤ Sestrojí libovolnou kružnici . ➤ Měří poloměr dané kružnice. ➤ Změří délku úsečky s přesností na mm. ➤ Přenáší úsečku na danou polopřímku. ➤ Sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr. ➤ Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10. (mm, cm, dm, m, km) ➤ Provádí odhady vzdálenosti a délky. ➤ Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran.	OSV
Trojúhelník Kružnice		
Jednotky délky mm, cm, m, km		
Obvod		

5.3.4. MATEMATIKA - 4. ROČNÍK
TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 5

Učivo	Očekávané výstupy – žák 4. ročníku :	PT
Opakování	Opakování a fixace učiva 3. ročníku	
Číselný obor do 1 000 000 Číselná osa Zaokrouhlování Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Početní výkony s přirozenými čísly Kontrola výpočtu Odhady výsledků Slovní úlohy	➤ Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících ➤ Čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose ➤ Dokáže porovnávat čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice ➤ Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky. ➤ Rozkládá čísla v desítkové soustavě. ➤ Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly. ➤ Pamětně sčítá a odčítá - sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo. ➤ Pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi jednociferným číslem. ➤ Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. ➤ Písemně dělí jednociferným dělitelem, beze zbytku a se zbytkem ➤ Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu. Používá kalkulačku. ➤ Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně). ➤ Provádí stručný zápis slovní úlohy. ➤ Řeší početní úlohy na dva až tři početní výkony.	OSV
Závislosti, vztahy, práce s daty	➤ provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty); ➤ používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; ➤ doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; ➤ vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram; ➤ zvládá převody jednotek času, délky, hmotnosti	
Finanční gramotnost	➤ zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení ➤ vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz ➤ porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi ➤ sestaví jednoduchý osobní rozpočet , zapisuje do peněžního deníku	
Zlomky Celek, část, zlomek. Čitatel, jmenovatel, zlomková čára.	➤ Národně vyznačí polovinu a čtvrtinu celku. ➤ Umí pojmenovat jednotlivé části zlomku. ➤ Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny daného počtu. ➤ Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem, kdy jmenovatel je	OSV

Výpočet zlomku z čísla	2 až 10 ➤ Řeší praktické úlohy se zlomky ➤ Vypočítá část z celku	
Geometrie Rovnoběžky, různoběžky, kolmice a kružnice Trojúhelník Souměrnost Obvod Obsah čtverce a obdélníku, síť kvádrů a krychle	➤ Určí vzájemnou polohu dvou přímek ➤ Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou ➤ Sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou. ➤ Rýsuje čtverec a obdélník. ➤ Pozná a sestrojí trojúhelník pravoúhlý. ➤ Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem. ➤ Pozná souměrný útvar. ➤ Určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. ➤ Nakreslí souměrný tvar. ➤ Narýsuje osu úsečky ➤ Vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku dosazením do vzorce ➤ Určuje obsah čtverce a obdélníku ➤ Jednotky obsahu, převody ➤ Řeší jednoduché slovní úlohy z praxe na výpočty obsahu obdélníku a čtverce. ➤ Vymodeluje síť kvádrů a krychle. ➤ Sestrojí model kvádrů, krychle, jehlanu ze sítě	OSV

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat, uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

V prvním a ve druhém ročníku je předmět vyučován jako PRVOUKA 2 hodiny týdně, ve třetím ročníku tři hodiny týdně.

Ve čtvrtém ročníku je obsah vzdělávací oblasti rozdělen do dvou předmětů –
PŘÍRODOVĚDA vyučována 2 hodiny týdně, VLASTIVĚDA 2 hodiny týdně.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

vytváření správných mezilidských vztahů

poznávání nejbližšího okolí

Lidé kolem nás – postupné osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi, ale i problémy provázející soužití lidí

porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům

porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti, uvědomění si svého místa mezi lidmi

poznávání nejbližšího okolí

Lidé a čas – orientace v dějích a čase od nejznámějších událostí v rodině až k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země

chápaní současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Rozmanitost přírody – poznávají na Zemi, jako planetě sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život, proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

všimnutí si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů

pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

výuka probíhá buď ve třídě, na vycházkách, v přírodě, při exkurzích nebo při besedách.

Některá témata se realizují formou třídních nebo školních projektů.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

EV – vztah člověk k životnímu prostředí, ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování, občan, obč. společnost a stát
MKV- kulturní diference a lidské vztahy.
VMEGS –Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur, pozorování přírody v okolí, Objevujeme Evropu a svět
Ochrana přírody v dané lokalitě
OSV – člověk ve společnosti, vztahy mezi lidmi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování , práce ve dvojicích, týmová práce ...

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k rozšiřování svých poznatků, k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět.

- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel umožňuje rozšiřovat poznatky na základě pozorování, pokusů, vycházek, třídění obrazového materiálu a vyhledávání informací
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok při zkoumání konkrétních úkolů
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel vede žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností při řešení nejrůznějších problémových situací
- učitel učí žáky vyhledávat informace a využívat různých informačních zdrojů při řešení zadaného problému
- učitel pomáhá při praktickém ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech.

- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, k naslouchání k promluvám druhých
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování vlastních závěrů, navzájem si radí a pomáhají si
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině.

- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých, jsou ohleduplní, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- přispívají k diskusi v malé skupině nebo k debatě celé třídy

- učitel učí žáky věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování vlastních názorů a přínosů a dodává jim sebedůvěru

Kompetence občanské

- žáci se učí respektovat názory druhých, odmítají hrubé zacházení
- jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- jsou schopni dle svých možností poskytnou účinnou pomoc v situacích ohrožujících zdraví člověka
- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné činnosti.

- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje
- učitel zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

5.4.1. PRVOUKA – 1. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 2

učivo	Očekávané výstupy – žák 1. ročníku:	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec	➤ žák dojde samostatně do školy, šatny, třídy ➤ orientuje se v budově školy ➤ dokáže se připravit na vyučování ➤ dbá na bezpečnost při cestě do školy ➤ pojmenuje místo, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí ➤ zvládne cestu ze školy domů ➤ spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy	VDO
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí	➤ vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku, orientuje se v základních vztazích (syn, dcera, vnučka, strýc) ➤ vypráví o práci rodičů ➤ respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, se přizpůsobuje se ➤ hovoří o chování v rodině ➤ aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni ➤ ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce ➤ - rozliší nesprávné chování jiných i u sebe	VMEGS
LIDÉ A ČAS Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě	➤ vyjmenuje dny v týdnu, roční období, měsíce roku ➤ rozlišuje čas práce a odpočinku ➤ určí celé hodiny ➤ na příkladech porovnává odlišnosti života lidí ➤ vypráví o zvycích a práci lidí ➤ rozpozná současnost a minulost	OSV
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Vesmír a Země Rostliny Živočichové	- pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál rozliší části dne - rozpozná roční období a jejich charakteristické rysy - zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období - popíše základní části rostliny - určí základní podmínky pro život rostlin - pozná nejčastější rostliny zahrady, louky, lesa	EV

	- vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků - porovná chování živočichů v závislosti na ročním období - vymezí živočichy domácí a volně žijící - dodržuje pravidla správného chování v přírodě - podílí se na ochraně životního prostředí v rámci svých možností	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	➤ uplatňuje základní hygienické návyky ➤ dodržuje režim dne ➤ projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ➤ rozpozná základní části lidského těla ➤ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci ➤ odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná ➤ v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	OSV

5.4.2. PRVOUKA – 2. ROČNÍK TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 2

Učivo	Očekávané výstupy – žák 2. ročníku:	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec Okolní krajina	- žák se orientuje v okolí školy a svého bydliště - bezpečně zvládá pohyb po budově školy - připravuje se na vyučování podle rozvrhu - pamatuje si adresu svého bydliště - respektuje pravidla silničního provozu - pojmenuje důležité dopravní značky - dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště	OSV VDO
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost	- vyjmenuje další rodinné příslušníky širší rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly a poslušnost - vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání, zná zaměstnance školy a jejich práci - seznámí se s školním řádem a respektuje ho, samostatně rozlišuje zásady správného chování - dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy - konkretizuje svá práva a povinnosti - učí se obhajovat své názory	VMEGS
LIDÉ A ČAS	- vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den,	

Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě Regionální památky	týden, měsíc, rok - posoudí posloupnost včera, dnes, zítra - rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt, tři čtvrtě - vyznačí čas na digitálním displeji - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti - porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti - pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije	MKV
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Vesmír a Země Rostliny Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	- určí a roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - provádí jednoduché pokusy, pozoruje a upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách - pozná dané rostliny ve známé lokalitě - opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích - popíše jednotlivé části těla - rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období - třídí živočichy na domácí a volně žijící - zná jejich význam pro člověka - dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě - aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí	EV
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Návykové látky a zdraví Situace hromadného ohrožení	- dodržuje základní hygienické návyky - orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku - zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví - shromáždí a porovná kladné a záporné poznatky ve vztahu ke zdraví - rozpozná základní části lidského těla - upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - důsledně dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnost situace - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a	

	dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby - předvede a zvládne žádost o pomoc pro sebe i pro jiné dítě v případě nebezpečí - uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi	
--	---	--

5.4.3. PRVOUKA – 3. ROČNÍK
TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 3

Učivo	Očekávané výstupy – žák 3. ročníku:	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec Okolní krajina (místní oblast, region) Mapy obecně zeměpisné a tématické	- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo - začlení obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich - používá buzolu, v turistické mapě blízkého okolí dokáže vyznačit trasu - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	VDO VMEGS
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura	- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí při konkrétní činnosti své názory - přizná svou chybu, učí se domluvě na společném postupu, řešení problému v kolektivu - snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny v kladném i záporném smyslu a přemýšlí o možnostech zlepšování životního prostředí obce - v místě bydliště nabídne možnosti kulturního vyžití, podílí se na přípravě programu školního vystoupení (Vánoce, Den matek)	VDO MKV
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti	- určí čas jako fyzikální veličinu - přesně určí jakýkoli čas - orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce - objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní - vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu a využívá jich - seznámí se s pověstmi daného regionu - konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast	
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY	- rozlišuje prvky živé a neživé přírody - určí a roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků	EV

OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Půda Vesmír a Země Rostliny Houby Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	- uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek - určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - podrobně zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy - hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život - změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zkoumá zákl. společenstva v daných lokalitách regionu - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává základní projevy života na konkrétních organismech - prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě - rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak - aktivně se podílí na ochraně životního prostředí v nejbližším okolí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Partnerství, rodičovství, zákl. sexuální výchovy Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle - využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku - účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb - aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožující zdraví - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranu - dokáže zajistit lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění - osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek - ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty - seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí	OSV

	- zná základní telefonní čísla tísňového volání, vč. Linky bezpečí - řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích - využívá poznatků z médií a nacvičuje chování při modelových situacích	MV
--	--	----

5.4.4 VLASTIVĚDA – 4. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 2

Učivo	Očekávané výstupy – žák 4. ročníku:	PT
Naše vlast – země v srdci Evropy Domov, v němž žijeme Naše nejbližší okolí Země, ve které žijeme	➤ Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. ➤ Určí světové strany v přírodě a podle mapy. ➤ Rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map, vyhledává jednotlivé údaje.	VMEGS
ČR – demokratický stát Územní rozdělení ČR Rozumíme si ?	➤ Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. ➤ Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury jednoduchým způsobem, posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního ➤ Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích.	VDO MKV VDO
Všude žijí lidé V souladu s přírodou Člověk přetváří krajinu Úrodné nížiny jižní Moravy Cestujeme do Prahy Brno – město veletrhů Oblasti ČR Po práci odpočíváme	➤ Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost. ➤ Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. ➤ Pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy. ➤ rozeznává současné i minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti a využívá regionálních specifik. ➤ Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	EV MKV VDO
Kapitoly z našich nejstarších dějin: Nejstarší osídlení naší vlasti Staré pověsti české Velkomoravská říše Počátky českého státu Přemyslovci České království Karel IV. – otec vlasti	➤ Pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy. ➤ rozeznává současné i minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti a využívá regionálních specifik. ➤ Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. ➤ využívá regionálních bájí, mýtů a pověstí k rozšíření svých vědomostí ➤ objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	

Jan Hus, české země v době husitské Život ve městech a na zámcích Nástup Habsburků České povstání proti Habsburkům	➤ Charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti. ➤ Popisuje způsob života lidí v různých etapách vývoje.	
---	--	--

5.4.5 PŘÍRODOVĚDA

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1 + 1D

Učivo	Očekávaný výstup – žák 4. ročníku:	PT
Podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost (slunce, voda, půda, vzduch) Živá a neživá příroda Životní podmínky rostlin	➤ Objevuje a zjišťuje propojenost prvků a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. ➤ Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí. ➤ Porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky organismy třídí do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy.	EV
Rostliny a jejich orgány (stonek, list, květ) Výživa rostlin	➤ Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. ➤ rozšiřuje si poznatky o významu vody a vzduchu pro život ➤ pozná a porovná některé hospodářsky významné horniny a nerosty a jejich využití	
Živočichové a stavba jejich těla	➤ dokáže vysvětlit pojem zvětrávání, vznik půdy a její význam ➤ porovnává základní projevy života na konkrétních organismech	
Přírodní společenstva – háje, lesa, vod a bažin, pole a zahrady, suchých stanovišť Význam lesů pro člověka	➤ charakterizuje jednotlivá společenstva, postupuje na základě vlastních pozorování v přírodě ➤ u vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života ➤ vyhodnotí jejich význam pro člověka ➤ nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí ➤ uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin a živočichů	
Přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku Význam zemědělství pro člověka Vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů	➤ zajímá se o způsob likvidace odpadů ➤ v rámci svých možností se aktivně zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují	
Lidské tělo Partnerství, rodičovství, sexuální výchovy	➤ upevňuje si a rozvíjí základní znalosti o lidském těle a funkcích jednotlivých orgánů ➤ v encyklopediích vyhledá a srovnává etapy vývoje dítěte před a po jeho narození ➤ vysvětlí pojmy rodina a partnerství ➤ uvědomuje si pravidla dodržování denního a pitného režimu,	OSV VDO

Péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	zdravého stravování a prevence nemocí a řídí se jimi ➤ aktivně tyto základní dovednosti a návyky uplatňuje ➤ orientuje se v pojmech aktivní pohyb, úrazová zábrana a reklamní vlivy ➤ seznamuje se se základy první pomoci a pokouší se je aplikovat na modelových situacích ➤ zvládne zajistit lékařskou pomoc ➤ rozšiřuje si poznatky o návykových látkách ➤ prohlubuje si a upevňuje již osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ posoudí nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích ➤ nacvičuje a dokáže zvládnout bezpečné chování v rizikovém prostředí ➤ nacvičuje a následně ovládá bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ➤ rozlišuje krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) a diskutuje o nich ➤ seznamuje se se službami odborné pomoci a dokáže je využít ➤ na modelových situacích nacvičuje a následně zvládne situace hromadného ohrožení	
--	---	--

5.5. HUDEBNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při hře a doprovodu zpěvného projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

CÍL:

Vyučovací předmět hudební výchova rozvíjí zájem žáků o hudbu v souvislosti s jejich celkovou orientací ve světě a na principu dětské hry. Prohlubuje předpoklady pro přiměřené vnímání hudby, vlastní zpěv a ostatní hudební projevy žáků, uvolňuje motoriku, rozvíjí smysl pro rytmus, melodii, tempo a dynamiku, rozvíjí hudební pozornost, paměť a představivost, sjednocuje kolektivní zpěv třídy a kultivuje hudební projev žáků.

V 1. období si žáci osvojí instrumentální a vokální skladby a hudebně pohybové (taneční) hry. Postupně získávají správné pěvecké návyky, zkvalitňují čistou intonaci s rytmem, zvykají si začít na kolektivní zpěv. Žáci rozlišují lidský hlas a hudební nástroj (hlas mužský, ženský, dětský), zpěv čistý a falešný, všímají si změny barvy, zvuku, dynamiky, tempa a rytmu.

V 2. období si žáci osvojí skladby vícehlasé, podle svých schopností rozlišují tóny trojzvuku. Poslech směřuje ke schopnosti estetického prožívání a hodnocení hudebních děl.

REALIZACE

1. Povinná HV (1 hodin týdně v každém ročníku)

2. Zájmový kroužek – hra na zobcovou flétnu

3. Tradiční sborové zpívání na besídkách školy pro veřejnost – 2x ročně

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Multikulturní výchova.

Environmentální výchova.

Kompetence

- KU - získává vědomosti dovednosti k rozvoji hudebních schopností
- prohlubuje trvalý zájem o hudbu
- využívá osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi
- KŘP - dokáže různými způsoby vyjadřovat hudební cítění
- KK - požití správné výšky tónu, barvy a síly hlasu
- spolupracuje při hudebních činnostech
- KO - vytváří smysl pro kulturu návštěvou koncertů a vhodně zvoleným poslechem hudby
- KP - tvořivě přistupuje k hudebním činnostem
- šetrně zachází s hudebními nástroji a technikou
- KSP - učit se zásadám týmové práce
- objektivní hodnocení sebe i druhých
- respektování práce nadaných dětí

5.5.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

UČIVO	Očekávané výstupy – žák 1.ročníku	průřezová témata
Opak. písní z MŠ	➤ Ovládá slova písní, zpívá písně odlišného charakteru. ➤ Při zpěvu správně dýchá, rovně stojí či sedí. ➤ Poznává tóny vysoké a hluboké, dlouhé a krátké.	OSV MKV

	➤ Získává správné pěvecké návyky (uvolněný plynulý zpěv, lehké nasazení, správné dýchání, zřetelná výslovnost).	
rytmická říkadla: Byla jedna babka U potoka roste kvítí Žába skáče po blátě Šnečku, šnečku Foukej, foukej	➤ Osvojuje si dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla. ➤ Správně vyslovuje, tleská rytmus. ➤ Vymýšlí melodii k říkadlům.	
Dechová cvičení: hra Na větřík hra Prší hra Sfouknutí peříčka	➤ Správně dýchá. ➤ Rozlišuje hlasy, zvuky, tóny kolem sebe. ➤ Zpívá slabě a silně, pomalu a rychle. ➤ Vytváří zvuky znázorněním kapek deště.	
Holka modrooká	➤ Zpívá píseň s obměnou hlásek	
Na tý louce zelený Chytil táta sojku	➤ Hraje hru na tělo. ➤ Část textu zpívá, některá slova znázorňuje pohybem.	
Kočka leze dírou	➤ Stoupavá a klesavá melodie – rozpozná ji a naznačí pohybem (ruky, těla)	
Halí, belí Malička su Rybička malička Tluče bubeníček	➤ Podle ukázky pozná píseň, určí ráz skladby (ukolébavka, tanec, píseň, pochod). ➤ Rozliší tóny krátké a dlouhé. ➤ Hraje na dětské orffovské nástroje a seznámí se s jejich správným držením.	
Pochod dřevěných vojáčků	➤ Pochoduje a tančí v rytmu poslechové skladby	
Pásla ovečky Travička zelená	➤ Připojí vhodný pohybový projev k písni. ➤ Tancuje v rytmu hudby. ➤ Hraje rytmus na rytmické nástroje, doprovází píseň.	
Já husárek malý Pod naším okýnkem	➤ Dbá na lehké, uvolněné tvoření tónů. ➤ Všimá si celkového rázu písně, pozoruje rytmus. ➤ Tříbí cit pro vhodné použití hudebních nástrojů při doprovodu písně.	
Šel tudy, měl dudý Skákal pes	➤ Poznává píseň podle rytmického úryvku. ➤ Sluchem pozná, kdy se melodie opakuje, zesiluje či zeslabuje, zrychluje	

Prší, prší	či zpomaluje. ➤ Rozezná písničky s doprovodem hudebního nástroje a bez doprovodu.	
Běží liška k Táboru Když jsem husy pásala	➤ Využívá hry na tělo (tleskání, pleskání, dupání).	
Jak se kontrabas zamiloval	➤ Při poslechu hudební pohádky se seznámí s hudebními nástroji, rozlišuje tóny vysoké a hluboké, rozlišuje zvukovou barvu jednotlivých nástrojů.	
Vánoční koledy a říkadla	➤ Nácvik na vystoupení pro veřejnost – Besídka	
Zlatá brána Čížečku, čížečku Víte-li pak, jak sedláček	➤ V souladu s metrem provádí hudebně pohybové hry. ➤ Napodobuje formou hry různé pracovní činnosti.	
Hudební hry	➤ Napodobuje pohybově hru na některé hudební nástroje ve hře Na muzikanty. ➤ Po učiteli napodobuje rytmus deklamací různých slabik a slov, hrou na tělo či rytmickém hudebním nástroji ve hře Na ozvěnu. ➤ Zpívá známou píseň, po přerušení učitelem si ji pouze představuje, a pak opět pokračuje ve zpěvu ve hře Na ztracenou melodii. ➤ Při zpívání se skupinou žáků se plynule střídá ve hře Na štafetu.	

5.5.2. HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. ROČNÍK TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

učivo	Očekávané výstupy – žák 2. ročníku :	PT
Opakování písní 1. ročníku	➤ Dbá na správné rovné sezení při zpěvu, rovné držení vstoj. ➤ Opakuje písně formou hudebních hádanek. ➤ Podle počátečních úryvků pozná známou píseň.	OSV
zvuky	➤ Pokračuje ve sluchovém pozorování a rozlišování zvuků kolem nás. ➤ Zvuky vysoké a hluboké, ostré a jemné, příjemné a nepříjemné.	
jazykolamy	➤ Zřetelně artikuluje ➤ Rytmitizuje jednoduché texty	OSV
Říkadla: Foukej, foukej větríčku Otloukej se, písťalko Houpy, houpy Byla jedna babka	➤ Tleská rytmus, doprovází hrou na rytmickém nástroji (hůlky, bubínek, prstové činelky). ➤ Melodizuje říkadlo – vytváří svoji vlastní melodii. ➤ Dbá na správné otvírání úst. ➤ Vytleská krátké a dlouhé slabiky.	
Hudební hádanky	➤ Vymýšlí jednoduchý nápěv. ➤ Zpěvem a instrumentální hrou útvar napodobuje.	

	➤ Pokračuje v elementární melodizaci slov a textů.	
Dechová cvičení: hra Na vítr hra Sfoukávání svíček hra Přivoníme ke květině	➤ Správně se nadechuje nosem, zadrží dech, nezvedá ramena.	
Adámku náš Když jsem jel do Prahy	➤ Pozná rozdíl mezi dlouhými a krátkými tóny.	
Písňe lidové a umělé: Černé oči, Kalamajka Krokodýl, Mach a Šebestová	➤ Určí podle zápisu v učebnici druh písňe. ➤ Rozumí pojmům autor textu, autor hudby.	
Koledy	➤ Zpívá koledy, připojí rytmické nástroje (triangl, hůlky) ➤ Recituje básně a říkadla s vánoční tematikou ➤ Vystoupí na Vánoční besídce	MKV
To je zlaté posvícení Sedí liška pod dubem	➤ Sluchem pozná, kdy melodie stoupá či klesá. ➤ Rukou ukazuje pohyb melodie. ➤ Intonuje melodii klesavou a stoupavou.	
Nepořádný krtek Bude zima, bude mráz Ptala se Zuzana Kuby Beskyde, Beskyde Kalamajka Marjánko, Marjánko Šla Nanyňka do zelí Šel zahradník Maličká su	➤ Porovná navzájem jednotlivé písňe. ➤ Určuje charakter písni – rychlá, pomalá, taneční, pochodová. ➤ Na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě. ➤ Tleská rytmus. ➤ Doprovází píseň na jednoduché hudební nástroje. ➤ Melodii ztvární tancem. ➤ Pozná a ve správném tempu zazpívá píseň pomalou a rychlou. ➤ Zpívá píseň po částech formou hry Na ozvěnu. ➤ Pohybově ztvární píseň. ➤ Hrou na tělo naznačuje rytmus.	
Ukolébavky: Chovejte mě, má matičko Spi, Janíčku, spi	➤ Rozpozná ukolébavku, zpívá slabě. ➤ Rytmičky deklamuje, doprovází na triangl.	
Pochodové písňe: Tluče bubeníček Já jsem z Kutné Hory	➤ Dovede správně a v rytmu hudby pochodovat. ➤ Zpívá a tleská doby při pochodu. ➤ Doprovází hrou na rytmické nástroje.	
Krokodýl Ráda, ráda Pásla ovečky Hřej, slunéčko, hřej	➤ Žák pozná píseň podle rytmu v rytmické hádance. ➤ Využívá hry na tělo jako doprovod k písni.	
Andulko šafářova Já do lesa nepojedu Šly panenky silnicí	➤ Měkce nasazuje tón, tříbí svůj hlasový projev. ➤ Všímá si přede hry, mezihry a dohry. ➤ Ovládá pohybové prvky – krok, chůze po špičkách, podup, poskok.	
Já jsem muzikant	➤ Pozná tvar hudebních nástrojů a jejich zvuk. ➤ Melodii napodobuje pohybem.	

Nekonečná pohádka	➤ V poslechové skladbě I. Hurníka si připomene hudební nástroje (klavír, trubka, pozoun, flétna, kontrabas). ➤ Pozná hudební nástroje na obrázku.	
Hudební hry	➤ Předvádí hru na nástroje ve hře Na kapelníka. ➤ Pohybem předvádí počasí, hraje s rytmickými nástroji ve hře Na počasí. ➤ Ukazuje, vytukává rytmus písňe ve hře Na dirigenta. ➤ Zpívá melodickou otázku nebo na otázku odpovídá ve hře Na otázku a odpověď. ➤ Ukončuje popěvek podle svého hudebního cítění ve hře Na ukončování melodie	
Hudební nauka	➤ Pozná notovou osnovu, houslový klíč, notu (hlavička, nožka).	

5.5.3. HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ROČNÍK
TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

učivo	Očekávané výstupy – žák 3. ročníku :	PT
Opakování písní 1. ročníku	➤ Dbá na správné rovné sezení při zpěvu, rovné držení vstoj. ➤ Opakuje písňe formou hudebních hádanek. ➤ Podle počátečních úryvků pozná známou píseň.	OSV
zvuky	➤ Pokračuje ve sluchovém pozorování a rozlišování zvuků kolem nás. ➤ Zvuky vysoké a hluboké, ostré a jemné, příjemné a nepříjemné.	
jazykolamy	➤ Zřetelně artikuluje ➤ Rytmizuje jednoduché texty	
Hudební hádanky	➤ rozliší barvu a výšku tónů, ➤ pozná hudební nástroje ➤ vyjádří obsah jednotlivých částí ➤ Vymýšlí jednoduchý nápěv. ➤ Zpěvem a instrumentální hrou útvar napodobuje. ➤ Pokračuje v elementární melodizaci slov a textů.	
Dechová cvičení: hra Na vítr hra Sfoukávání svíček hra Přivoníme ke květině	➤ Správně se nadechuje nosem, zadrží dech, nezvedá ramena.	
	➤ Pozná rozdíl mezi dlouhými a krátkými tóny.	
Písňe lidové a umělé:	➤ Určí podle zápisu v učebnici druh písňe. ➤ rozliší barvu a výšku tónů, ➤ pozná hudební nástroje ➤ vyjádří obsah ➤ Rozumí pojmem autor textu, autor hudby.	
Koledy	➤ Zpívá koledy, připojí rytmické nástroje (triangl, hůlky) ➤ Recituje básně a říkadla s vánoční tematikou ➤ Vystoupí na Vánoční besídce	MKV
Kde domov můj	➤ Sluchem pozná, kdy melodie stoupá či klesá. ➤ Rukou ukazuje pohyb melodie. ➤ Intonuje melodii klesavou a stoupavou.	VDO
lidové písňe	➤ Porovná navzájem jednotlivé písňe. ➤ Určuje charakter písňi – rychlá, pomalá, taneční, pochodová.	

	➤ Na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě. ➤ Tleská rytmus. ➤ Doprovází píseň na jednoduché hudební nástroje. ➤ Melodii ztvární tancem. ➤ Poznává ve správném tempu zazpívá píseň pomalou a rychlou. ➤ Zpívá píseň po částech formou hry Na ozvěnu. ➤ Pohybově ztvární píseň. ➤ Hrou na tělo naznačuje rytmus.	
Ukolébavky:	➤ Rozpozná ukolébavku, zpívá slabě. ➤ Rytmičky deklamuje, doprovází na triangel.	
Pochodové písně:	➤ Dovede správně a v rytmu hudby pochodovat. ➤ Zpívá a tleská doby při pochodu. ➤ Doprovází hrou na rytmické nástroje.	
umělé písně	➤ Žák pozná píseň podle rytmu v rytmické hádance. ➤ Využívá hry na tělo jako doprovod k písni. ➤ Měkce nasazuje tón, tříbí svůj hlasový projev. ➤ Všimá si přede hry, mezihry a dohry. ➤ Ovládá pohybové prvky – krok, chůze po špičkách, podup, poskok.	
B. Smetana: Polky	➤ Poznává tvar hudebních nástrojů a jejich zvuk. ➤ Melodii napodobuje pohybem, polkový krok	
B. Smetana: Má vlast	➤ V poslechové skladbě si připomene hudební nástroje (klavír, trubka, pozoun, flétna, kontrabas). ➤ Poznává hudební nástroje na obrázku.	
Hudební hry	➤ Předvádí hru na nástroje ve hře Na kapelníka. ➤ Pohybem předvádí počasí, hraje s rytmickými nástroji ve hře Na počasí. ➤ Ukazuje, vytváří rytmus písně ve hře Na dirigenta. ➤ Zpívá melodickou otázku nebo na otázku odpovídá ve hře Na otázku a odpověď. ➤ Ukončuje popěvek podle svého hudebního cítění ve hře Na ukončování melodie	
Hudební nauka	➤ Poznává notovou osnovu, houslový klíč, notu (hlavička, nožka). ➤ rozpoznává tóny v C dur ➤ určí noty a pomlky čtvrtové	

5.5.4. HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

Učivo	Očekávané výstupy – žák 4. ročníku :	PT
Vokální činnosti, nácvik písní Práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) Hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie Sjednocování rozsahu c1 – d2, transpozice do zpěvní polohy Prvky pěvecké techniky (staccato, legato,	➤ Zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo ➤ Dokáže ve sboru z paměti zazpívat hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii ➤ Zpívá staccato, legato, ovládá vázání tónů; dovede si přetransponovat slyšené hluboké nebo vysoké tóny do zpěvní polohy	OSV

vázání) Prodlužování výdechu Osminová řada dur Šestitónová řada moll Půltóny a celé tóny Melodizace a rytimizace textů, obměňování modelů Orientace v notovém záznamu	➤ Zapojuje se do hudební hry s tónovou řadou ➤ dle individuálních dispozic intonuje půltóny ➤ rozpozná předvěti a závěti, umí je vytvořit ➤ Zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) ➤ Provádí melodizaci a rytmizaci textů, obměňuje hudební modely ➤ Orientuje se v notovém záznamu a sleduje ho při zpěvu	
Instrumentální činnosti Hra na jednoduché Orffovy nástroje Přehrání melodie jednoduchých lidových písní Doprovod T a D Čtyřtaktová předehra, mezihra, dohra	➤ Technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře	
Hudebně pohybové činnosti Práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci Tance - např.: pilky, hulán, sousedská, polka, menuet, mazurka, figury populární taneční hudby (nebo alespoň prvky těchto tanců) Taneční kroky (poskočný, cvalový, kroky se zhoupnutím) Taneční improvizace Hra na tělo Taktování na 2 a 3 doby	➤ Zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců ➤ Dovede improvizovat při tanci ➤ Dovede vyjádřit pohybem výraz a náladu hudby ➤ Izolovaně i při tanci zvládá krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu ➤ Správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	MKV
Poslechové činnosti Práce s nejméně 8 poslechovými skladbami (Smetana, Dvořák, Janáček, Mozart ...) Pochod, polka, valčík, menuet, rondo, výběr z Lašských tanců Vánoční hudba (koledy, vánoční písně, pastorela, populární vánoční hudba) Zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů Rozlišení melodie a doprovodu Dílovost v hudbě (dvojdílnost, trojdílnost, malá hudební forma) Hymna ČR a základní informace o jejím vzniku, chování při hymnách Epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby Seznámení s hudebními nástroji: pikola, příčná flétna, hoboj, fagot, tuba, saxofon Odlišování durového a mollového tónorodu	➤ V klidu, ale pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby. Projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům ➤ Umí dát správný výraz zpěvu písně lyrické, žertovné, hymnické ➤ Rozeznává zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů ➤ Rozpozná dílovost v malých hudebních formách ➤ Dovede zazpívat z paměti hymnu ČR, ví, jak se při hymně chovat (a chová se tak) ➤ Uvede základní informace o významu skladatelů poslouchané hudby ➤ Podle zvuku i tvaru pozná pikolu, příčnou flétnu, hoboj, fagot, tubu, saxofon ➤ Dovede rozlišit durovou a mollovou hudební ukázkou (vokální i instrumentální)	

Seznámení s pojmy z hudební nauky Noty h – h1, c2, d2 Pomocné linky Předznamenání (obecně) Procvičování notového písma Noty s tečkou, skupiny not osminových Noty na pomocných linkách Stupnice (obecně) Stupnice C dur	➤ Napíše správně výškově noty h – d2, dovede je najít v notovém záznamu, umí číst noty ➤ Dovede správně psát posuvky, ví, jak se jmenují ➤ Používá správných tvarů notového písma ➤ Dovede vysvětlit, co je stupnice, umí ji napsat a zazpívat ➤ Dovede vyjmenovat tóny stupnice C dur	
--	--	--

5.6. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU:

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

CÍL.

Vyučovací předmět výtvarná výchova umožňuje žákům získat praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření. Rozvíjí a prohlubuje jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury. Žáci získávají představu o historickém vývoji výtvarného umění a architektury, včetně užitého a lidového umění. Nalézají a vnímají krásu a estetické hodnoty v přírodě i ve světě vytvořeném lidmi, uvědomují si jejich význam a získaných poznatků a dovedností využívají ve svém životě.

REALIZACE

1. Povinná VV (1 hodina týdně v 1. – 3. ROČNÍKU, 2 hodiny ve 4. ROČNÍKU)
2. Zájmový kroužek
3. organizace výstavy prací žáků s tematikou jara a Velikonoc
4. Účast a podíl na výzdobě třídy, školy, Obecního úřadu

PRŮŘEZOVÁ TEMATA:

Osobnostní a sociální výchova.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Environmentální výchova.

KOMPETENCE:

- KU - získává vědomosti a dovednosti k rozvoji svých praktických výtvarných schopností
- získává znalosti o historickém vývoji výtvarného umění, o výtvarných technikách a prostředcích
- využívá osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi
- KŘP - dokáže vyjadřovat své vlastní životní zkušenosti, své výtvarné cítění, volí prostředky pro jejich vyjádření
- KK - spolupracuje při výtvarných činnostech
- porovnává odlišné interpretace
- vysvětluje výsledky své tvorby
- KO - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- KP - používá správně a bezpečně materiály, nástroje a pomůcky, potřebné k daným výtvarným technikám

5.6.1. VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

učivo	Očekávané výstupy – žák 1. ročníku:	PT
Průběžně po celý rok	➤ seznamuje se se základními návyky a postupy při práci s barvami, ➤ učí se organizovat práci, ➤ poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat, ➤ osvojuje si základy bezpečnosti při práci	OSV
Výtvarné vyjádření skutečnosti	➤ Rozlišuje tvary, barvy a struktury, ➤ pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky, ➤ rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění, ➤ učí se pozorovat přírodu i své okolí, ➤ vyhledává a dotváří přírodniny, ➤ rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť, ➤ poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí, ➤ zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru (prozatím bez proporčních vztahů)	OSV
Práce dekorativní a prostorové	➤ Seznamuje se s pojmem barvy základní, ➤ zkouší barvy míchat, ➤ poznává vlastnosti barev (barvy husté- řídké, světlé-tmavé) a využívá jich v praxi, ➤ objevuje možnosti hry s linií a s barvou, ➤ prakticky rozlišuje pojem kresba a malba, ➤ rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků, ➤ zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování, ➤ rozvíjí svůj cit pro prostor	
Výtvarné umění a životní prostředí	➤ Zobrazuje tvary a funkce věcí, ➤ aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů	MKV

	tj. Josef Lada, Zdeněk Miler a Helena Zmatlíková, ➤ porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky, ➤ zná a rozlišuje pojmy – hračka-loutka-školní potřeba ➤ podílí se na tvorbě estetického prostředí školy	
--	---	--

5.6.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

učivo	Očekávané výstupy – žák 2. ročníku :	PT
úvod	➤ Zopakuje si všechny znalosti o barvách a vlastnostech materiálů, ➤ znovu si připomene zásady bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy	OSV
Výtvarné vyjádření skutečnosti	➤ Ztvárňuje vlastní prožitky a představy, ➤ rozvíjí své pozorovací schopnosti, ➤ pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů, ➤ rozlišuje tvary a funkce předmětů, ➤ snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí	OSV MKV EV
Práce dekorativní a prostorové	➤ Zná a rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využívat v praxi, ➤ zvládá přiměřeně ředění a míchání barev, ➤ pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií, ➤ využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar, ➤ rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor, ➤ dále též rozvíjí své praktické znalosti a zkušenosti při modelování, ➤ prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách, ➤ dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. dřívko, špejle, špachtle, štětec ➤ seznamuje se s lidovými technikami zdobení (perníčky, kraslice)	
Výtvarné umění a životní prostředí	➤ Aktivně pracuje s ilustrací, ➤ prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích, ➤ porovnává ilustrace a popisuje obrázky, ➤ z 1. ročníku zná ilustrace J.Lady, Z.Milera, H.Zmatlíkové a dále se seznamuje s obrázky Adolfa Borna a Zdeňka Smetany, ➤ rozumí pojmům hračka, loutka, maňásek, ➤ rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání, ➤ citlivě vnímá výtvarná díla ➤ aktivně se podílí na tvorbě estetického prostředí třídy, školy	MKV

5.6.3. VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 3. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

Učivo	Očekávané výstupy – žák 3. ročníku:	PT
Výtvarné vyjádření skutečnosti	- žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky - pozná základní barvy a dokáže je vhodně použít - umí výtvarně vyjádřit hlavu pohádkové bytosti, seznamuje se s proporcemi lidské postavy - vyhledá a roztrídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ - rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), - tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, - vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání	OSV MKV EV
Práce dekorativní a prostorové	- poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti - poznává různé druhy linie - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků) - poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, - vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, - originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty	
Výtvarné umění a životní prostředí	- seznamuje se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků (Pilař, Trnka, Čapek) - poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky - seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství) - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, - vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, - porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, - vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	

5.6.4. VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 2

Učivo	Očekávané výstupy – žák 4. ročníku:	PT
Výtvarné vyjádření skutečnosti	- žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy - pozná barvy základní a podvojně - dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je - pozoruje a srovnává tvary užitekových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše - tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, - experimentuje s kompozičními přístupy a principy, - člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, - využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici, - uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, - - svobodně volí a kombinuje prostředky	OSV MKV EV
Práce dekorativní a prostorové		
Výtvarné umění a životní prostředí	- podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů (Čechová, Pacovská) - rozliší hračky současné a lidové - pozná některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení - samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, - ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)	

5.7. PRACOVNÍ ČINNOSTI

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU:

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů. Žáci poznávají základní materiály, jejich vlastnosti a rozdíl mezi nimi. Učí se

je zpracovávat při zhotovování výrobků. Seznamují se s novými praktickými činnostmi (stříhání, řezání, sešívání, ...). V pěstitelských pracích se učí ošetřovat pokojové rostliny, pěstují hrách. Prohlubují poznatky o používaných pomůckách, zdokonalují své dovednosti a znalosti.

REALIZACE:

1. Povinná 1 hodina týdně v každém ročníku

2. Výrobky k různým příležitostem (výstavy, zápis do 1. tříd, dárek mamince...)

PRŮŘEZOVÁ TEMATA:

Environmentální výchova.

Osobností a sociální výchova

KOMPETENCE

- KU - získává vědomosti a dovednosti k rozvoji pracovních schopností
 - prohlubuje trvalý zájem o tvořivost
 - využívá osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi
- KŘP - správnými a různými postupy dojít k hotovému výrobku
- KK - spolupracuje při pracovních činnostech
- KO - vytváří předpoklady pro dobrý vztah k práci
- KP - tvořivě přistupuje k pracovním činnostem
 - šetrně zachází s pracovními nástroji
- KSP - učit se zásadám týmové práce
 - objektivní hodnocení sebe i druhých
 - respektování práce nadaných dětí
 - uspokojování pocitů radosti při získávání vztahu k práci

5.7.1. PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

učivo	Očekávané výstupy – žák 1. ročníku:	PT
Průběžně po celý rok	➤ seznamuje se se základními návyky a postupy při práci s různými materiály (papír, lepenka, přírodní materiály, textil) ➤ učí se organizovat práci, ➤ poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých materiálů, se kterými bude nadále pracovat, ➤ osvojuje si základy bezpečnosti při práci (nůžky)	OSV
Práce s drobným materiálem	➤ V praxi využívá znalosti vlastností plastického materiálu tj. pružnost, tažnost, ohebnost, ➤ jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů, ➤ vlastnosti různých materiálů poznává též svými smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti, ➤ osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem, ➤ seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při tvorbě, ➤ zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání přírodnin, válení, hnětení, ohýbání a stlačování	OSV
Práce montážní a demontážní	➤ Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi MOZAIKA a SEVA, ➤ pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie, ➤ osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce, ➤ zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži	OSV

Pěstitelské práce	➤ Pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě(zalévá, otírá listy, kypří půdu), ➤ seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší(při pozorování klíčení fazole ve třídě),	EV
Příprava pokrmů	➤ Zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu ve školní jídelně, ➤ Prostře stůl, jí příborem, ➤ připraví si jednoduchou svačinu, ➤ rozlišuje každodenní a slavnostní stolování ➤ zná hygienické zásady při konzumaci a přípravě pokrmů	MKV

5.7.2. PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ROČNÍK TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

učivo	Očekávané výstupy – žák 2. ročníku:	PT
Práce s drobným materiálem	➤ Zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smysly, ➤ dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce, ➤ zvládá základní činnosti práce s materiálem tj. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, ➤ modelování - hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ➤ navlékání a odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí stehu obnitkovacího a jednoduchého předního, ➤ rozlišuje rub a líc látky, ➤ zvládá přišití dvoudírkového knoflíku	OSV
Práce montážní a demontážní	➤ Seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje, ➤ jsou to stavebnice CHEVA a LEGO, ➤ sestavuje modely i bez předlohy, ➤ montuje a demontuje jednotlivé díly, ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci, ➤ vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních, ➤ upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti	OSV
Práce pěstitelské	➤ Provádí pozorování přírody během všech ročních období, ➤ pečuje o nenáročné rostliny ve třídě, ➤ zalévá je, otírá listy, kypří, rosí, rozmnožuje pomocí odnoží, ➤ v praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin (hrách, fazole), ➤ rozezná nejznámější semena plodů tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák, ➤ provádí exkurze na školním pozemku v různých ročních obdobích	EV
Příprava pokrmů	➤ Seznamuje se způsoby uchovávání a skladování potravin, ➤ zvládne přípravu jednoduché svačiny, úpravu ovoce a zeleniny za studena, ➤ provede úpravu stolu pro všední i sváteční stolování, ➤ zvládá sebeobsluhu a základy slušného stolování	MKV

5.7.3. PRACOVNÍ ČINNOSTI – 3. ROČNÍK TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

Učivo	Očekávané výstupy – žák 3. ročníku:	PT
Práce s drobným materiálem	- vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu (papír, lepenka, textil, drát, plasty) - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní - udržuje pořádek na pracovním místě - naučí se sledovat a kontrolovat zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze. - Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období.	OSV
Práce montážní a demontážní	- provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice (Lego, Seva) - podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek. - při práci využije svých vlastních dosavadních zkušeností. - prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek - Dovede plnit povinnosti služby. - bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi.	
Pěstitelské práce	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ošetřuje a pěstuje nenáročné pokojové rostliny - volí podle druhů pěstitelských činností správně pomůcky, nástroje a náčiní - seznamuje se se základními podmínkami života rostlin - seznamuje se s úlohou techniky při práci na poli	EV
Příprava pokrmů	- seznamuje se se základním vybavením kuchyně, pojmenuje pomůcky a nástroje, dodržuje návody a bezpečnostní pokyny - připraví jednoduchý studený pokrm podle slovního návodu - dodržuje pravidla správného stolování - udržuje pořádek pracovních ploch - zvládne ošetřit jednoduché, lehké zranění (náplast)	MKV

5.7.4. PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. ROČNÍK TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 1

Učivo	Očekávané výstupy – žák 4. ročníku:	PT
Práce s drobným materiálem	- vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti - seznamuje se s prvky lidových tradic - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - zná zásady první pomoci - Dodržuje pořádek na pracovním místě.	OSV
Práce montážní a demontážní	- provádí montáž a demontáž stavebnice podle předlohy, návodu (Lego, Merkur) - řeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem.	

	- žák poznává z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku.	
Práce pěstitelské	- samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje náročnější pokojové rostliny podle daných zásad - náčiní, pomůcky a nástroje volí samostatně - zná základní podmínky pro pěstování rostlin - Vyhledává informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře. - Zná jedovaté a nebezpečné pokojové květiny.	EV
Příprava pokrmů	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm - zná zásady správné výživy - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - provede jednoduchou úpravu stolu - udržuje pořádek pracovních ploch, - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	MKV
Práce s technickými materiály	· Sleduje průběh předváděné práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup. · Jednoduché lidové výrobky dovede vyrobit pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí. · Dovede napodobit v jednoduché formě lidové řemeslo. · používá kreslených návodů · Rozvíjí si pozorovací schopnosti. · Pracuje podle své vlastní představy.	

5.8. TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. V našem ŠVP je Výchova ke zdraví zařazena do předmětu Přírodověda ve 4. r.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

CÍL

Vyučovací předmět tělesná výchova kultivuje žáka po stránce zdravotní, pohybově rozvojové a sportovní. Rozvíjí zdraví žáků a uvědomění nutnosti péče o něj v odpovídající míře věku a schopnostem. Očekávanými výstupy v 1. a 2. ročníku je zvládnutí jednoduchých pohybových činností, uplatňování základů hygieny a bezpečnosti a schopnost reakce na základní pokyny.

Ve 3. - 4. ročníku je to usilování o rozvoj pohybových schopností a dovedností, dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny, spolupráce při týmových činnostech a v soutěžích a schopnost se uvědoměle řídit pokyny a povely v tělovýchovné činnosti.

REALIZACE

1. Povinná TV (2 hodiny v každém ročníku)
2. Plavecký výcvik ve všech ročnících (1. – 4.) – umožňuje-li to kapacita bazénu
3. Využití přestávek k pohybové činnosti (tělocvična, školní zahrada)
4. Pohybové aktivity zařazené do programu školní družiny
5. Lyžařský výcvikový kurz

PRŮŘEZOVÁ TEMATA:

Osobnostní a sociální výchova,

Výchova demokratického občana.

Environmentální výchova

KOMPETENCE:

- KU - osvojuje si metodické řady k nácviku pohybových činností
 - získává vědomosti a dovednosti k rozvoji pohybových schopností
- KŘP - osvojuje si pravidla pro řešení
 - pohybových činností
 - herních situací
 - organizace hodiny TV
 - bezpečnosti
- KK - vydává a řídí se pokyny pro organizaci TV
- KO - osvojuje si pravidla sportovního jednání (fair play)
- KP - využívá a používá bezpečně sportovní zařízení a vybavení školy
 - snaží se o nejlepší výsledky v TV činnostech
 - zařazuje pohybovou aktivitu pro upevnění zdraví do denního režimu

5.8.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK**TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 2**

učivo	Očekávané výstupy – žák 1. ročníku:	PRŮŘEZOVÁ TEMATA
Základní pravidla TV a sportu - průběžně	➤ reaguje na jednoduché povely a signály ➤ používá vhodné oblečení a obuv na sport ➤ respektuje význam přípravy organismu před cvičením ➤ respektuje zásady fair play ➤ dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	OSV VDO
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	➤ snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele ➤ předvede jednoduchý taneční krok s hudbou	OSV
Gymnastika Akrobacie - pády vzad - pády stranou kotoul vpřed přeskok – lavička kladina – chůze bez dopomoci šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním	➤ dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ➤ předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok, ➤ chůzi po kladině bez dopomoci, ➤ šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, ➤ vybrané cvičení s náčiním	OSV

Atletika běžecská abeceda rychlé běhy vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky z místa hod míčkem	➤ opakuje po učiteli běžecskou abecedu /lifting, skiping, zakopávání / ➤ předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony ➤ usiluje o jejich zlepšení	➤ OSV
Sportovní hry minifotbal vybíjená minikošíková florbal	➤ ovládá a dodržuje základní pravidla ➤ snaží se spolupracovat s ostatními hráči ➤ dodržuje pravidla fair play	➤ OSV, VDO
Turistika	➤ respektuje ochranu životního prostředí ➤ pohybuje se v nerovném terénu ➤ dokáže překonat jednoduché přírodní překážky	➤ EV
Bruslení (v případě příznivých klimatických podmínek)	➤ dodržuje bezpečnost při bruslení ➤ obuje se s dopomocí ➤ předvede chůzi a skluz	➤ EV
Plavání	➤ adaptuje se na vodní prostředí ➤ dýchá do vody ➤ splývá	OSV
Lyžování	➤ lyžařská výstroj – zvládne obutí ➤ pohyb/chůze vzhůru do svahu ➤ bezpečný sjezd mírného svahu ➤ lyžařský výcvikový kurz	EV

5.8.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 2

učivo	Očekávané výstupy – žák 2. ročníku:	PT
Základní poznatky z TV a sportu	➤ správně reaguje na jednoduché povely a signály ➤ dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, do družstev ➤ používá vhodné oblečení a obuv na sport ➤ dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje ➤ dodržuje zásady fair play a pozná přestupek ➤ dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	OSV
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	➤ správně provádí cviky pod vedením učitele ➤ předvede 2 jednoduché taneční kroky s hudbou	
Gymnastika akrobacie - pády vzad pády stranou kotoul vpřed přeskok – lavička	➤ dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ➤ předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády vzad a stranou, kotoul vpřed,	OSV

kladina – chůze bez dopomoci šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním	➤ přeskok přes lavičku, chůzi po kladině bez dopomoci, ➤ šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, ➤ krátkou sestavu se zvoleným náčiním	
Atletika běžecká abeceda rychlé běhy vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky s rozběhem hod míčkem bez rozběhu	➤ opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu ➤ předvede základní pohybové výkony ➤ usiluje o jejich zlepšení	OSV
Sportovní hry minifotbal vybíjená minikošíková florbal	➤ ovládá a dodržuje základní pravidla ➤ snaží se spolupracovat s ostatními hráči ➤ dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek a adekvátně na něj reaguje	VDO
Turistika	➤ v přírodě respektuje ochranu životního prostředí ➤ dokáže překonat přiměřené přírodní překážky ➤ dokáže se vhodně obléknout a obout pro pobyt v přírodě	EV
Bruslení (v případě příznivých klimatických podmínek)	➤ dodržuje bezpečnost při bruslení ➤ obuje se s dopomocí ➤ předvede chůzi a skluz	EV
Plavání	➤ adaptuje se na vodní prostředí ➤ dýchá do vody ➤ splývá ➤ kraul – nohy	OSV
Lyžování	➤ lyžařský výcvikový kurz ➤ užití vleku ➤ bezpečnost na svahu	

5.8.3. TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ROČNÍK

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 2

Učivo	Očekávané výstupy – žák 3. ročníku:	PT
Poznatky z TV a sportu	➤ Poznává vhodné oblečení a obuv na sport. ➤ Dodržuje zásady fair play chování. ➤ Dokáže odpovědět na otázku: "Proč se rozcvičujeme?"	OSV
Pořadová cvičení	➤ Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. ➤ Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu.	OSV VDO
Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	➤ Pod vedením učitele přesně opakuje cviky.	OSV
Gymnastika Základní pojmy a) základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) b) základní záchrana a dopomoc při	➤ Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele je dodržuje. ➤ Aktivně se zapojuje do pohybových činností. ➤ Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. ➤ Zvládá základní estetické držení těla (snaží	OSV

gymnastickém cvičení, vhodné oblečení c)průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd.(s širším spektrem náčiní) Akrobacie a)kotoul vpřed a jeho modifikace b)kotoul vzad a jeho modifikace Přeskok a)průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku b)přeskok 2-4 dílů z odrazem z trampolínky d)roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolínky Lavička (kladinka) a)chůze bez pomoci (různé obměny chůze) Šplh na tyči a)šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci	se o to). ➤ Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.). ➤ Správně provede kotoul vpřed a vzad. ➤ Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. ➤ Předvede průvlek přes 2-3 díly švéd. bedny. ➤ Přejde kladinu bez dopomoci. ➤ Vyšplhá 3m na tyči.	
Rytmická a kondiční gymnastika	➤ Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. ➤ Po předvedení opakuje:krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval. ➤ Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. ➤ Zvládá základy estetického držení těla. ➤ Zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí ➤ Snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb. ➤ Zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísunném, přeměnném.	OSV
Atletika Základní pojmy a)základní disciplíny, části běžecké dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště b)základy bezpečnosti při atletických činnostech,vhodné oblečení c)startovní povely d)základy techniky běhů, skoků a hodů Běh a)průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti	➤ Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách. ➤ Zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během,skokem do dálky a hodem míčkem. ➤ Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. ➤ Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu. ➤ Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z chůze i z rozběhu. ➤ Zvládá připravit start běhu (čára), vydat	OSV

b)běžecská abeceda c)nízký start na povel,polovysoký start d)rychlý běh do 60 m e)vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonností žáků) f)vytrvalý běh na dráze do 600 m Skok a)průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b)skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků) Hod a)průpravná cvičení pro hod míčkem b)hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) c)hod míčkem s rozběhem d)spojení rozběhu s odhodem	pokyny pro start. ➤ Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám.	
Pohybové hry	➤ Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit. ➤ Zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření. ➤ Snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her.	OSV
Sportovní hry: Kopaná Vybíjená Košíková Florbal	➤ Uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit. ➤ Zvládá základní pojmy osvojovaných činností. ➤ Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel. ➤ Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele). ➤ Jedná v duchu fair play za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží.	OSV VDO
Plavání	➤ Splývá, dýchá do vody. ➤ Ovládá alespoň jeden plavecký způsob.	
Bruslení (v případě příznivých klimatických podmínek)	➤ Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. ➤ Samostatně jezdí popředu. ➤ Dokáže zastavit.	EV
LYŽOVÁNÍ	➤ sjezd nenáročného terénu ➤ užití vleku (lanovky) – nástup, výstup ➤ lyžařský výcvikový kurz	

5.8.4. TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ROČNÍK
TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE: 2

Učivo	Očekávané výstupy – žák 4. ročníku:	PT
ATLETIKA Základní pojmy a)základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, b)základní techniky běhů, skoků, hodů c)startovní povely d)základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh a)průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti b)běžecká abeceda c)nízký start (na povel) „polovysoký start“ d)rychlý běh na 60 m e)vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáků) f)vytrvalý běh na dráze 600 m Skok a)průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b)skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm-postupně z 5 až 7 dvojkroků) c)skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna d)základy rozměření rozběhu Hod a)průpravná cvičení pro hod míčkem b) hod míčkem s rozběhem c)spojení rozběhu s odhodem	·Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách. ·Zvládá aktivně osvojované pojmy. ·Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. ·Zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu. ·Zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů. ·Zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start. ·Dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky. ·Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám.	OSV
GYMNASTIKA Základní pojmy a)základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní (aktivně) b)základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení c)průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů	· Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti · Zvládá základní pojmy aktivně. · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení.	OSV

Akrobacie a)kotoul vpřed a jeho modifikace b)kotoul vzad a jeho modifikace c)průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou d) stoj na rukou s dopomocí Přeskok a)průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku b)skrčka přes kozu (bednu) našší odrazem z trampolínky (můstku) c)roznožka přes kozu našší odrazem z trampolínky (můstku) Lavička (kladinka) a)chůze bez dopomoci s různými obměnami Šplh na tyči a)šplh do výšky 4 m	· Zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí. · Zvládá základy gymnastického odrazu z můstku. · Zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky. · Zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci. · Zvládá základy šplhu. · Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám.	
RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA Základní pojmy a)základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo takt, melodie) b)základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách c)změny poloh, obměny tempa rytmu d)základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) e)základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu	· Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Snaží se samostatně o estetické držení těla. · Zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní. · Reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu). · Zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami. · Zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním.	OSV
POHYBOVÉ HRY Základní pojmy a)souvisejí s funkcemi her, pravidla a používaným náčiním b)variace her jednoho druhu c)využití přírodního prostředí pro pohybové hry d) využití netradičního náčiní	· Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit. · Zvládá minimálně 10-20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření. · Dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her. · Dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji. · Uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách. · Zvládá základní pojmy osvojovaných činností. · Dovede zaznamenat výsledek utkání a	

	pomáhat při rozhodování.	
SPORTOVNÍ HRY Základní pojmy a) osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her b) základní organizace utkání-losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání c) vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik a) přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) b) chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy	· Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal). · Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel. · Reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře. · Dohodne na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji.	OSV VDO
PLAVÁNÍ	➤ ovládá nejméně jeden plavecký styl ➤ zdokonaluje své plavecké dovednosti ➤ ovládá zásady bezpečného pohybu v přírodních nádržích	EV
BRUSLENÍ TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ LYŽOVÁNÍ	➤ bezpečnost na přírodních kluzištích ➤ bezpečnost při pohybu v terénu ➤ bezpečný sjezd nenáročného terénu (lyžařský výcvikový kurz)	EV

6. HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6. 1. Pravidla pro hodnocení žáků

Klasifikace se řídí legislativními normami, které především stanovují podobu vysvědčení. Dále zůstává v platnosti Klasifikační řád školy. Od 1. ročníku se používají známky, v průběhu školního roku i na vysvědčení.

Žáci jsou hodnoceni slovně, pokud o to rodiče požádají. Známkování se provádí citlivě, zvýrazňuje se kladná motivační úloha pěkných známek.

Pravidla pro hodnocení žáků vycházejí ze zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona a vyhlášky č. 48/2005 sb., o základním vzdělávání. Stanovují způsob hodnocení. Hodnocení poskytuje žákovi zpětnou vazbu, díky které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak umí zacházet se získanými vědomostmi, v čem má přednosti a v čem má ještě nedostatky. Hodnocení žáků vychází ze stanovených cílů a kritérií, jimiž lze žakovu činnost poměřovat, měřit. Na tomto základě může také žák sám hodnotit svou práci. Hodnocení žáka postihuje především očekávané výstupy v jednotlivých vyučovacích předmětech. Zároveň hodnotí zvládnutí klíčových kompetencí. Hodnocení se musí primárně soustředit na individuální pokrok každého žáka. Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování.

- o Cílem a základem každého hodnocení je **poskytnout žákovi zpětnou vazbu**, informaci o správnosti postupu, průběhu či výsledku a pro efektivnost samotného učení také informaci a dalším postupu.
- o Hodnocení má být **pozitivním vyjádřením**, aby mělo pro žáky **motivující dopad**. Při hodnocení se tedy nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní problém.
- o Používané **způsoby a metody posuzování** výsledků práce žáků musí být v souladu se základními cíli školního vzdělávacího programu, zejména s partnerským vtaahem k dětem.
- o Každému hodnocení závazně předchází jasné a srozumitelné **seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií**. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.
- o Žáci jsou cíleně vedeni k **sebehodnocení a k sebekontrolé**. Považujeme sebehodnocení za významnou kompetenci, kterou chceme žáky naučit.
- o **Uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt**, soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.
- o Hodnotíme jen to, co jsme žáky naučili a co uvádí osnovy školního vzdělávacího programu, **významným prvkem procesu učení je práce s chybou**. Žák má možnost chybu najít a samostatně ji opravit.
- o **Vyvážené hodnotíme** a promítáme do klasifikace a hodnocení vědomosti, dovednosti, postoje, postupy, práci s informacemi, úroveň komunikace, tvořivost, aktivitu a iniciativu žáka.
- o Nepoužíváme zkoušení žáků před celou třídou, je to v rozporu s vytvářením bezpečného klimatu.
- o Tradiční ústní zkoušení u tabule nahrazujeme efektivnějšími způsoby zjišťování žákovských vědomostí a dovedností.

Od pojmu klasifikace odlišujeme pojem hodnocení. Hodnocení tvoří velmi důležitou součást vyučování. Co a jak se hodnotí, ovlivňuje to, co a jak se žák učí, resp. jak pracuje. Ve všech předmětech s ohledem na věkové zvláštnosti a specifičnost těchto předmětů by měly platit tyto zásady :

Metody hodnocení odpovídají jasně stanoveným účelům, cílům. Je využívána vhodná škála hodnotících postupů. Je vytvořen efektivní způsob zaznamenávání a sumarizace hodnotících informací tak, aby informace o výsledcích přinášely učitelům, žákům i rodičům přehled o tom, jak se žákovi daří zvládat klíčové cíle, jaké má potíže a jaký by měl být další postup. Systém hodnocení by měl dávat žákům příležitost přebírat odpovědnost za své výsledky ve známém a jasném systému.

Oba pojmy – klasifikace a hodnocení – spolu ovšem těsně souvisejí.

Důležitou součástí hodnocení tvoří hodnocení chování a kázně žáků. Zvláště v této oblasti je důležitý systém pochval a odměňování jako motivujícího a pozitivního aspektu školního života.

Kriteria pro hodnocení

- o **Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů** v rámci individuálních možností dítěte
- o Schopnost **řešit problémové situace**
- o Úroveň **kommunikačních dovedností**
- o Schopnost vykonávat činnosti **smysluplně** a řešit předpokládané problémy **tvůrčím způsobem**
- o **Změny v chování, postojích a dovednostech**
- o Míra **zodpovědnosti a tolerance**, kterou žák pociťuje

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- o Písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení
- o Ústní zkoušení v komunitním kruhu, mluvený projev
- o Zpracování prací k danému tématu
- o Úprava sešitů, samostatné aktivity a domácích úkolů
- o Portfolio žáka (ověřuje a hodnotí pokrok)
- o Výroba pomůcek, modelů
- o Projekty a skupinová práce
- o Soustavné diagnostické pozorování žáka

Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku. Sebehodnocení má vést žáka k porovnávání se sebou samým, se svým předchozím výkonem a k vytváření obrazu o vlastních pokrocích. Probíhá nejčastěji ústně při komunikativních kruzích. Žák se zaměřuje na to, co se mu daří, v čem má rezervy a jak bude pokračovat ve své práci dál.

- sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků
- sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků, při sebehodnocení musí být zachována pravidla slušného chování a důstojného jednání
- chybu je třeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako prostředek k motivaci při dalším vzdělávání
- při sebehodnocení se žák snaží popsat co se mu daří, kde má rezervy, co se mu nedaří a jak může případné chyby napravit
- při sebehodnocení se účastní i ostatní žáci, kteří musí dodržovat pravidla slušného chování a důstojného jednání. Žák nesmí být ponižován
- důležitým motivačním prvkem je pochvala

Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu a dohodnutých pravidel společného soužití. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

Využívá se tří stupňů hodnocení:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Klasifikace žáka z chování za pololetí navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují. Při klasifikaci 2. a 3. stupněm projedná třídní učitel klasifikaci s ředitelem školy a následně s ostatními učiteli na pedagogické radě a zapíše zdůvodnění do poznámky k žákovi v třídním výkazu. Kritéria pro klasifikaci z chování vycházejí z úrovně dodržování školského zákona a školního řádu žákem během klasifikačního období. Přitom se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Rozhodující pro klasifikaci je objektivní hodnocení chování žáka během vyučování včetně akcí v rámci vyučování.

Pro klasifikaci z chování jsou doporučena tato kritéria:

- Stupeň 1 (velmi dobré): Žák dodržuje obecná pravidla chování, pravidla chování uvedená ve školském zákoně a školním řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Během pololetí je zpravidla žákovi z možných výchovných opatření udělena nejvýše důtka třídního učitele, a to i opakovaně.
- Stupeň 2 (uspokojivé): Žák se dopustí jednorázově závažnějšího přestupku vůči obecným pravidlům chování, pravidlům chování uvedeným ve školském zákoně a školním řádu, případně se dopouští častěji méně závažných přestupků. Závažných zaviněných porušení povinností stanovených školským zákonem se nedopouští. Během pololetí je žákovi z výchovných opatření udělena ředitelská důtka.
- Stupeň 3 (neuspokojivé): Žák se dopustí závažných zaviněných porušení povinností stanovených školským zákonem nebo opakovaně poruší závažným způsobem školní řád. Během pololetí je zpravidla žákovi z výchovných opatření udělena opakovaně ředitelská důtka.

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně

Každoročně bývá u několika žáků školy diagnostikována některá specifická porucha učení nebo alespoň tendence k ní. Nejčastěji se setkáváme s dyslexií. Platí zásada, že tyto poruchy by měly být objeveny co nejdříve, aby mohla být zahájena nápravná opatření. Těmto žákům je věnována individuální péče podle stanoveného postupu. Součástí péče o tyto žáky musí být spolupráce s rodiči. Vedle instrukcí o poskytování podpůrných opatření je to hlavně důraz na to, že porucha neznamena vždy nutnost více práce (jen účelné, vhodně volené, nepřetěžovat rozsahem a nesprávnými formami), zároveň však také ne výmluvu a následnou rezignaci na jakýkoli, byť drobný pokrok.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální a skupinové integrace. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se spádovými školskými poradenskými zařízeními - PPP Bruntál, SPC Bruntál, případně podle druhu postižení i jinými. Tato školská poradenská zařízení zajišťují psychologické a speciální pedagogické vyšetření a doporučí způsoby práce se žákem.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

– plán pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření prvního stupně jsou plně v kompetenci školy a vedou ke zmírnění obtíží, grafomotorických, logopedických obtíží, poruchy soustředění apod.

- Při zjištění obtíží žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky (vychovatelku školní družiny) podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření jeví jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

- Pokud školské poradenské zařízení žáka vyšetří a vydá Doporučení a žáka zařadí do vyššího stupně podpůrných opatření, škola vypracuje na žáka individuální vzdělávací plán (je-li doporučen školského poradenského zařízení).

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáku s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně (IVP)

- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel a výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími daných předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka, případně vychovatel ve školní družině.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory ředitelky individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Zásady práce se žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně

Aby vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami bylo úspěšné, je zapotřebí seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s obtížemi žáka. Respektovat jeho zvláštnosti a možnosti, vysvětlit vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev, utvořit optimální pracovní prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry, umožnit žákovi i jiné činnosti, aby mohl být úspěšný, pracovní tempo střídat a dodržovat časté přestávky. V případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán, klást reálné cíle, či postupně zvyšovat nároky, podporovat jeho snahu, pochválit při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními žáky. Při práci se žáky se s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ). Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťují: třídní učitelé i ostatní pedagogičtí pracovníci.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),

- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání.

Hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně

Hodnocení se řídí vyhláškou č. 73/2005 Sb. Ve škole mohou být vzdělávání žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně - žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování.

Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální.

Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok, je podporováno sebehodnocení. Žáci vzdělávání na základě Doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzdělávání i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu (je-li doporučen). Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Vzdělávání žáků s jinými poruchami nebo zdravotním postižením je řešeno individuálně podle typu problému.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných Škola je povinná vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle

individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a ředitelku školy
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou ředitelky školy. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory ředitelky školy plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka
- Pokud opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nebudou dostačující, bude doporučeno zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením ředitelka školy. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory ředitelky školy individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zákonným zástupcem
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
 - pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
 - respektování pracovního tempa a zájmů žáka
 - podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
 - napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.
- Úprava obsahu vzdělávání
- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec ŠVP podle charakteru nadání žáka,
 - prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
 - zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni).

Vzdělávání žáků s LMP v souladu s RVP ZV dle Přílohy č. 2 pro žáky s LMP

Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (od 3. stupně podpory – Doporučení vydá školské poradenské zařízení) se minimální doporučené očekávané ročníkové výstupy rozpracují do IVP s přihlédnutím ke speciálním vzdělávacím potřebám žáka. Vyučující nastaví očekávané výstupy v daných předmětech na základě minimální doporučené úrovně očekávaných výstupů z RVP ZV 01. 09. 2016, viz Příloha č.1 Viz. RVP ZV 1. 9. 2016.

6. 2. Evaluační činnosti školy

Evaluační činnosti tvoří nedílnou a svým způsobem permanentně probíhající součást práce školy. Lze ji vymezit jako vlastní plánovitou hodnotící činnost s pravidelně se opakujícími aktivitami, která je zaměřena na hodnocení práce školy za účelem zajištění kvality vzdělávání v rámci realizovaného vzdělávacího programu.

Evaluační jako činnost představující systematický sběr a analýzu dat poskytuje škole informace potřebné pro zlepšení fungování jejího školního vzdělávacího programu a umožňuje jí lépe vnímat a uvědomovat si žádoucí změny, které by mohly přispět ke zvýšení efektivity programu. Prostřednictvím evaluační je umožněno pracovníkům školy, žákům i ostatním lidem mimo školu porozumět procesům, které ve škole probíhají, a tyto procesy zpětně ovlivňovat.

Pro přehlednost můžeme tyto činnosti rozdělit do několika skupin :

A. Hodnocení dlouhodobých plánů, záměrů, cílů

Znamená to neustále zvažovat podobu koncepce školy, které prvky vyřadit jako neúčinné, které naopak přidat jako potřebné nebo alespoň vhodné.

Velká pozornost je věnována klimatu školy. Pro vyhodnocování tohoto bodu platí především tato kritéria :

- Identifikují se žáci a personál se školou, jsou na ni hrdí ?
- Je přijímání rodičů a návštěvníků vstřícné ?
- Hraje vedení školy pozitivní úlohu při budování dobré atmosféry ve škole ?
- Charakterizuje práci školy ve všech směrech smysl pro férovost a spravedlivost ?
- Je morálka žáků a personálu vysoká ?
- Jsou dobré vztahy mezi pracovníky, mezi pracovníky a žáky a mezi žáky navzájem ? Jsou žáci a učitelé více spolupracovníky nebo nepřáteli ?
- Jsou požadavky pracovníků na kázeň žáků (ale i vlastní) patřičně vysoké, ale přiměřené ?
- Je oceňována důležitost udělování pochval a odměn ?
- Je prostředí školy příjemné ?
- Je prostředí školy bezpečné ?

B. Hodnocení krátkodobých (ročních) plánů

Roční plány se týkají hlavně toho, v čem je třeba stávající prvky koncepce zlepšovat – od změn radikálnějších po drobné úpravy. Cílem je zbavit se všeho, co práci spíše narušuje, brzdí a dosáhnout opaku. Toto hodnocení je prováděno pravidelně za školní rok při zpracování výroční zprávy za školní rok.

C. Hodnocení pedagogických pracovníků

Každý pracovník musí dostat tvůrčí prostor pro své uplatnění.

Iniciativa, tvořivost, kreativita jednotlivých pracovníků, to je základní stavební kámen pro úspěšnou práci. Pro hodnocení platí tato kritéria :

I. Standard

- A. Výuková oblast : a) hospitace (metody práce korespondující s hlavními cíli, nápaditost)
b) klasifikace a hodnocení žáků
c) rozborů žákovských prací (sešity, výkresy, výrobky ...)
d) srovnávací prověrky, testy
- B. Výchovná oblast : a) přístup k dětem, obětavost, autorita
b) respektování specifických poruch učení
c) dbalost vnitřního řádu (mj. i dozory)

d) prostředí (pořádek, výzdoba)

C. Administrativa : a) úroveň dokumentace (přesnost, včasnost)

b) včasnost a přesnost termínu úkolů

D. Organizace školy : kabinety a funkce

E. Jednání s rodiči

F. Třídní učitel : a) vztahy v kolektivu třídy, ovlivňování, prevence problémů

b) fungování vnitřního řádu školy

c) vzhled třídy

d) úroveň čtvrtletního a pololetního hodnocení třídy

e) sledování vývojových poruch

f) individuální (neoficiální) dokumentace třídního učitele

g) oficiální dokumentace třídního učitele

G. Vztahy na pracovišti

II. Nadstandard

a) nápady, tvořivost, iniciativa (mj. akce mimo výuku a školu, soutěže ...)

b) granty, pedagogická tvořivost

c) práce v mimoškolních institucích

d) sebevzdělávání, rozšiřování kvalifikace

e) reprezentace školy (soutěže, akce mimo školu)

f) publikační činnost

g) kroužky, doučování

D. Účast v celostátních srovnávacích testech typu Kalibro, Scio

Zde pro školu problém – standardizované testy jsou koncipovány pro 5. postupný ročník, který na škole nemáme.

Souhrnný přehled:

Plán autoevaluace je zpracován na podmínky naší školy tak, aby byl srozumitelný a přehledný pro všechny účastníky hodnocení a aby zároveň splňoval všechny povinné údaje (oblasti v záhlaví tabulky).

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Personální oblast	Výsledky vzdělávání	Školní klima	Spolupráce s rodiči
Cíle	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole	Odborný růst pedagogických pracovníků	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků	Spokojenost všech účastníků vzdělávání ve škole	Zvýšení spolupráce s rodiči, spokojenost rodičů se školou
Kriteria ukazatelé	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení plynulého chodu školy, ŠVP	Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce, pedagogická dokumentace,	Postupné zlepšování jednotlivců, aktivita, iniciativa, žákovské portfolio	Spokojený žák, rodič, učitel	Naplněnost školy v rámci demografického vývoje v obci
Nástroje	Pozorování, rozhovory, rozbor, hospodaření, revize, výroční zpráva	Pozorování, rozhovor, hospitace, analýza pedagogické dokumentace	Analýza žákovských prací, sebehodnocení žáka, analýza žákovského portfolia	Pozorování, dotazník, rozhovor, externí vyhodnocování Schránka důvěry	Rozhovor, dotazník, zápis do 1. ročníku, Schránka důvěry
Časový harmonogram	Průběžně a dle termínů stanovených zákonem a vyhláškou	Průběžně, čtvrtletní PR konec pololetí	Průběžně, čtvrtletí, pololetí	Průběžně, pozorování a rozhovor, 1x ročně dotazník *	4x ročně rozhovor při individuálních konzultacích, 2x ročně při společných setkání, 1 x ročně zápis, průběžně při setkáních s rodiči

* četnost externího vyhodnocování škola nemůže ovlivnit (zprávy ČŠI, hodnocení zřizovatelem, krajem)